

Raport z oceny własnej Wydziału Filologicznego w zakresie jakości kształcenia w roku akademickim 2017/2018

I Informacje wstępne

1. Na Wydziale Filologicznym nadzór nad procesem kształcenia sprawuje dziekan za pośrednictwem dwóch prodziekanów ds. studenckich i kształcenia z równoważnym zakresem kompetencji — jeden dla katowickiej, drugi dla sosnowieckiej części wydziału. Odpowiadają oni za prawidłowy przebieg procesu kształcenia i właściwą obsługę dydaktyczną, socjalną oraz administracyjną studentów.

Nadzór nad prawidłowym przebiegiem procesu kształcenia na studiach doktoranckich sprawuje powołany przez rektora kierownik studiów doktoranckich Wydziału Filologicznego.

Prowadzone na wydziale studia podyplomowe organizują i nadzorują — powołani przez rektora — kierownicy.

2. Za opracowanie i wdrożenie na Wydziale Filologicznym systemowych procedur służących zapewnieniu jakości kształcenia odpowiada powołany przez dziekana Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia [WZJK], któremu przewodniczy jeden z pełnomocników dziekana ds. jakości kształcenia.

Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia [WZJK] powołano na Wydziale Filologicznym Zarządzeniem nr 4 Dziekana Wydziału Filologicznego z dnia 1 października 2016 roku. Wszelkie zmiany w składzie WZJK wprowadzane są odpowiednimi zarządzeniami dziekana. W skład WZJK wchodzi: pełnomocnicy dziekana ds. jakości kształcenia, z których jeden jest przewodniczącym WZJK, drugi zastępcą przewodniczącego, a także przewodniczący Kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia [KZZJK] oraz — w dwóch przypadkach — zastępcy przewodniczących, przedstawiciel Wydziałowej Rady Samorządu Doktorantów, przedstawiciel Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego, kierownik Studiów Doktoranckich oraz kierownicy lub przedstawiciele prowadzonych na wydziale studiów podyplomowych. Z urzędu uczestnikami prac WZJK są prodziekani ds. studenckich i kształcenia.

Posiedzenia WZJK mają charakter otwarty i może brać w nich udział każdy pracownik wydziału (bez prawa udziału w głosowaniach). Szczegółowe zasady obrad WZJK określa uchwalony na posiedzeniu WZJK 14 listopada 2016 r. *Regulamin obrad Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego*.

Skład WZJK w roku akademickim 2017/2018:

1. dr hab. Mirosława Michalska-Suchanek — przewodnicząca,
2. dr Przemysław Piwowarczyk — zastępca przewodniczącej,
3. dr hab. prof. UŚ Alina Świeściak — kierownik studiów doktoranckich,
4. dr hab. Anna Kałuża — przewodnicząca Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku **filologia polska**,
5. dr hab. Grzegorz Olszański — przewodniczący Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku **sztuka pisania**,
6. dr Ewa Biłas-Pleszak — przewodnicząca Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku **komunikacja promocyjna i kryzysowa**,
7. dr Katarzyna Sujkowska-Sobisz — przewodnicząca Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku **antropologia języka i komunikacji**,
8. dr hab. Magdalena Kempna-Pieniążek — przewodnicząca Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku **kulturoznawstwo**,
9. dr Anna Maj — przewodnicząca Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku **kultury mediów**,
10. dr hab. prof. UŚ Anna Kucz — przewodnicząca Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunkach: **filologia klasyczna i mediteranistyka**,
11. dr Karol Makles — przewodniczący Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku **informacja naukowa i bibliotekoznawstwo i informacja w instytucjach e-społeczeństwa**,
12. prof. dr hab. Małgorzata Kita — przewodnicząca Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku **międzynarodowe studia polskie**,
13. dr hab. Nina Nowara-Matusik — przewodniczący Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunkach **filologia germańska** oraz **filologia, specjalność Europejskie Studia Leksykograficzne (EMLex)**,

14. dr Monika Grotek — przewodnicząca Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku **filologia angielska**,
15. dr Marta Mamet-Michalkiewicz — zastępca przewodniczącej Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku **filologia angielska**,
16. dr hab. Monika Sułkowska — przewodnicząca Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku **filologia**,
17. dr Lidia Mięowska — zastępca przewodniczącej Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku **filologia**,
18. dr Magdalena Błaszak — przewodnicząca Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku **filologia słowiańska**,
19. kierownicy prowadzonych na wydziale studiów podyplomowych,
20. reprezentant Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego,
21. reprezentant Wydziałowej Rady Samorządu Doktorantów.

3. Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia [KZZJK] powołano na Wydziale Filologicznym Zarządzeniem nr 4 Dziekana Wydziału Filologicznego z dnia 1 października 2016 roku i korygowano/uzupełniano kolejnymi zarządzeniami.

Składy Kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia w roku akademickim 2017/2018:

Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku filologia polska

1. dr hab. Anna Kałuża — przewodnicząca,
2. prof. dr hab. Bernardetta Niesporek-Szamburska,
3. dr hab. prof. UŚ Anna Szawerna-Dyrszka,
4. dr hab. Iwona Gralewicz-Wolny,
5. dr Ewa Biłas-Pleszak,
6. Joanna Miśkiewicz — przedstawicielka studentów,
7. mgr Agnieszka Wójtowicz-Zajac — przedstawicielka doktorantów.

Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku sztuka pisanie

1. dr hab. Grzegorz Olszański — przewodniczący,
2. dr hab. Dariusz Nowacki,

3. dr Mikołaj Marcela,
4. Piotr Krzywicki — przedstawicielka studentów,
5. mgr Anna Depta — przedstawicielka doktorantów.

Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku filologia klasyczna

1. dr hab. prof. UŚ Anna Kucz — przewodnicząca,
2. dr Edyta Gryksa — z-ca przewodniczącej,
3. dr Anna Szczepaniak,
4. Andrzej Lewandowski — przedstawiciel studentów,
5. mgr Tomasz Labuk — przedstawiciel doktorantów.

Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku mediteranistyka

1. dr hab. prof. UŚ Anna Kucz — przewodnicząca,
2. dr Patrycja Matusiak — z-ca przewodniczącej,
3. dr Anna Szczepaniak,
4. Joanna Rymska — przedstawiciel studentów,
5. mgr Tomasz Labuk — przedstawiciel doktorantów.

Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku komunikacja promocyjna i kryzysowa

1. dr Ewa Biłas-Pleszak — przewodnicząca,
2. dr hab. prof. UŚ Jacek Warchał,
3. dr Katarzyna Sujkowska-Sobisz,
4. dr hab. Katarzyna Wyrwas,
5. dr Joanna Przyklenk,
6. Aneta Dereszewska — przedstawicielka studentów,
7. mgr Alicja Bronder — przedstawicielka doktorantów.

Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku kulturoznawstwo

1. dr hab. Magdalena Kempna-Pieniążek — przewodnicząca,
2. dr hab. prof. UŚ Maria Popczyk,

3. dr hab. Barbara Kita,
4. lic. Agnieszka Karpiel — przedstawicielka studentów,
5. mgr Karolina Kostyra — przedstawicielka doktorantów.

Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku kultury mediów

1. dr Anna Maj — przewodnicząca,
2. dr hab. prof. UŚ Piotr Zawojski,
3. dr Julia Legomska,
4. lic. Agnieszka Karpiel — przedstawicielka studentów,
5. mgr Marek Lyszczyna — przedstawiciel doktorantów.

Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo

1. dr Karol Makles — przewodniczący,
2. dr Anna Matysek — z-ca przewodniczącego,
3. prof. dr hab. Elżbieta Gondek,
4. dr hab. Jacek Tomaszczyk,
5. dr Agnieszka Łakomy,
6. Marlena Kwartnik — przedstawicielka studentów,
7. mgr Natalia Wilczek — przedstawiciel doktorantów.

Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku informacja w instytucjach e-społeczeństwa

1. dr Karol Makles — przewodniczący,
2. dr Anna Matysek — z-ca przewodniczącego,
3. prof. dr hab. Elżbieta Gondek,
4. dr hab. Jacek Tomaszczyk,
5. dr Agnieszka Łakomy,
6. Kamil Podolski — przedstawiciel studentów,
7. mgr Natalia Wilczek — przedstawicielka doktorantów.

Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku międzynarodowe

studia polskie

1. prof. dr hab. Małgorzata Kita — przewodnicząca,
2. dr hab. prof. UŚ Romuald Cudak,
3. dr hab. Aleksandra Achtelik,
4. dr Wioletta Hajduk-Gawron,
5. dr Marcin Maciołek,
6. dr Bożena Szalasta-Rogowska,
7. dr Agnieszka Tambor,
8. mgr Katarzyna Frukacz,
9. mgr Joanna Raś, sekretariat KMSP
10. przedstawiciel studentów,
11. mgr Zoriana Buń — przedstawicielka doktorantów.

Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku filologia germańska i filologia w specjalności Europejskie studia leksykograficzne (EMLex)

1. dr hab. Nina Nowara-Matusik — przewodnicząca,
2. dr hab. Monika Bielińska,
3. dr Grażyna Krupińska,
4. dr hab. Michał Skop,
5. dr hab. Ewa Mazurkiewicz,
6. dr Mariusz Jakosz,
7. Agnieszka Dreinert — przedstawicielka studentów,
8. mgr Alan Rymarczyk — przedstawiciel doktorantów.

Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku filologia angielska

1. dr Monika Grotek — przewodnicząca,
2. dr Marta Mamet-Michalkiewicz — zastępca przewodniczącej,
3. dr hab. Konrad Szcześniak,
4. dr hab. Adam Wojtaszek,
5. dr Tomasz Burzyński,

6. dr Marcin Sarnek,
7. dr hab. Marcin Zabawa,
8. mgr Magdalena Bednorz,
9. lic. Marcelina Jakubas,
10. mgr Dorota Lipińska — przedstawicielka doktorantów.

Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku filologia

1. dr hab. Monika Sułkowska — przewodnicząca,
2. dr Lidia Mięowska — z-ca przewodniczącej,
3. dr Aneta Chmiel,
4. dr Agnieszka Gasz,
5. dr hab. Tatiana Kwiatkowska,
6. dr hab. Beata Pawletko,
7. dr Izabela Nowak
8. dr Agnieszka Szyndler,
9. dr Aleksandra Żłobińska-Nowak,
10. dr Marta Oracz,
11. dr Magdalena Perz,
12. dr Ewa Śmielek
13. dr Swietłana Biczak
14. mgr Ilona Delekta,
15. lic. Gabriela Kurpiel — przedstawiciel studentów (IFW),
16. lic. Alicja Wróbel — przedstawiciel studentów (IJRiT)
17. mgr Paweł Łaniewski — przedstawiciel doktorantów,
18. mgr Mateusz Król — przedstawiciel doktorantów.

Kierunkowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku filologia słowiańska

1. dr Magdalena Błaszak — przewodnicząca,
2. dr hab. Robert Bońkowski — zastępca przewodniczącej,
3. dr hab. Dariusz Tkaczewski,
4. dr Paulina Pycia,
5. dr Marta Buczek,

6. dr Sylwia Sojda,
7. dr Lucyna Spyрка,
8. Konrad Wójcik — przedstawiciel studentów,
9. mgr Weronika Woźnicka — przedstawicielka doktorantów.

4. W roku akademickim 2017/2018 zasady działania WZJK i KZZJK określał *Wewnętrzny Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego* (WSZJK), przyjęty uchwałą Rady Wydziału w dniu 12.12 2017. We wszystkich przypadkach nieuwjętych w tym dokumencie obowiązywały zasady ustalone w przepisach nadrzędnych: ustawach, rozporządzeniach Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Statucie Uniwersytetu Śląskiego, uchwałach Senatu Uniwersytetu Śląskiego, zarządzeniach Rektora Uniwersytetu Śląskiego, uchwałach Rady Wydziału, a także w zarządzeniach Dziekana.

Jednym z podstawowych zadań Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz WZJK i KZZJK są działania mające na celu scalenie nadrzędnych i wewnętrznych przepisów w spójny i jednoznaczny system. W praktyce oznacza to pracę nad przejrzystością zasad, rozwiązań i procedur przyjętych dla poszczególnych działań, z uwzględnieniem specyfiki kierunków. Za wdrożenie systemu jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach odpowiadają powołane przez dziekana zespoły kierunkowe. KZZJK zbierają się na roboczych posiedzeniach co najmniej dwa razy w roku. Projekty zmian w programie studiów, wyniki oceny efektów kształcenia i wszelkie inne kwestie związane z jakością kształcenia są analizowane, a wnioski prezentowane pracownikom instytutów oraz przedstawicielom studentów podczas posiedzeń rady instytutu, a także na zebraniach z pracownikami instytutów i katedr, studentami oraz doktorantami. Pod koniec semestru letniego w ramach poszczególnych kierunków odbywały się protokołowane zebrania dotyczące jakości kształcenia z przedstawicielami studentów wszystkich specjalności, poziomów i lat studiów, podczas których studenci wypowiadali się na temat dobrych praktyk w zakresie kształcenia i wskazywali, co ich zdaniem należałoby zmienić, aby jakość kształcenia poprawić. Sugestie i wnioski analizowano i te, które uznano za zasadne uwzględniano w planowaniu kolejnego roku akademickiego.

Obowiązki WZJK natomiast dotyczą nadzoru nad pracami KZZJK, wszelkiego rodzaju działań wspierających prace kierunkowych zespołów, a także opiniowania projektów zmian w realizowanych programach studiów oraz projektów nowych kierunków i specjalności. W przypadku projektów nowych kierunków i specjalności opinia formułowana jest na wniosek

dziekana lub rady wydziału i przyjmowana w formie uchwały, która następnie przedstawiana jest radzie wydziału.

WZJK w roku akademickim 2017/2018 zbierał się na posiedzeniach dwa razy. W posiedzeniach uczestniczyli prodziekani ds. studenckich i kształcenia oraz dziekan. Przyjęty przez WZJK regulamin obrad umożliwia w przypadku spraw pilnych przeprowadzenie konsultacji lub głosowania za pośrednictwem poczty elektronicznej, z czego w roku akademickim 2017/2018 nie skorzystano. W przypadku zgłoszenia przez któregokolwiek z członków zespołu sprzeciwu lub konieczności odbycia dyskusji, przewodniczący, zgodnie z regulaminem, jest zobowiązany zwołać posiedzenie w możliwie najbliższym terminie. W roku 2017/2018 taka sytuacja nie zaistniała.

Znaczna część informacji dotyczących spraw związanych z działalnością dydaktyczną uczelni przekazywana jest członkom WZJK w trakcie posiedzeń kolegium dziekańskiego i rady wydziału.

Projekty zmian w programie studiów oraz wyniki oceny efektów kształcenia są prezentowane nauczycielom akademickim oraz przedstawicielom studentów i doktorantów przede wszystkim podczas posiedzeń rad instytutów, którym to powierzony został nadzór dydaktyczny nad kierunkami odpowiadającymi obszarowi badań prowadzonych w jednostce.

Do realizacji poszczególnych działań możliwe jest powołanie, wyposażonych w odpowiednie uprawnienia i kompetencje, zespołów pomocniczych (dotyczy to szczególnie przypadków zespołów oceniających lub zespołów, które w trakcie prac muszą skorzystać z materiałów zawierających dane osobowe lub dane wrażliwe). W roku akademickim 2017/2018 KZZJK nie zgłosiły potrzeby powoływania takich zespołów.

6.

W roku akademickim 2017/2018 (**wg stanu danych na dzień 30.11.2017 r.**) Wydział Filologiczny prowadził 15 kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym (łącznie z antropologią języka i komunikacji, która została zniesiona uchwałą Senatu nr 196 z dn. 30.01.2018 r. oraz informacją w instytucjach e-społeczeństwa, zniesioną uchwałą nr 233 z dn. 24.04.2018 Senatu UŚ).

Na kierunkach prowadzonych przez wydział studiowało ogółem 5 314 studentów I i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (liczba ta nie uwzględnia studentów cudzoziemców), z czego 4 965 to studenci stacjonarni, a 349 — niestacjonarni, przy tym 3 962 to studenci studiów I stopnia, a 1 352 — II stopnia.

Z całkowitej liczby studentów I i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (bez cudzoziemców) — 3 412 to studenci sosnowieckiej części wydziału, natomiast 1 902 — katowickiej.

Studenci cudzoziemcy:

— na kierunkach prowadzonych przez wydział studiowało ogółem 280 studentów I i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, z czego 279 to studenci stacjonarni, a 1 — niestacjonarni, przy tym 197 to studenci studiów I stopnia, a 83 — II stopnia.

Z całkowitej liczby studentów I i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (cudzoziemcy) — 117 to studenci sosnowieckiej części wydziału, natomiast 163 — katowickiej.

Na studiach doktoranckich w ramach czterech dyscyplin (informacja naukowa i bibliotekoznawstwo, kulturoznawstwo, językoznawstwo, literaturoznawstwo w formie stacjonarnej i niestacjonarnej studiowało 270 doktorantów (**stan danych na dzień 31.12.2017**).

Językoznawstwo/ stacjonarne — 74

Językoznawstwo/ niestacjonarne — 8

Razem: 82

Literaturoznawstwo/stacjonarne — 108

Literaturoznawstwo/niestacjonarne — 7

Razem: 115

Kulturoznawstwo/stacjonarne — 54

Kulturoznawstwo/niestacjonarne — 5

Razem: 59

Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo/stacjonarne — 13

Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo/niestacjonarne — 1

Razem: 14

Zatrudnieni nauczyciele akademicy (zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2017)

W roku akademickim 2017/2018 zatrudnionych było na Wydziale Filologicznym

501 nauczycieli akademickich (na 478 etatach), w tym 189 pracowników samodzielnych.

stanowisko	liczba osób	liczba etatów
adiunkt	277	275,5
asystent	46	39,5
profesor nadzwyczajny	63	62,5
profesor zwyczajny	25	24,5
	411	402

stanowisko	liczba osób	liczba etatów
lektor	27	20,5
starszy wykładowca	46	40
wykładowca	17	15,5
	90	76

II Działania na rzecz jakości kształcenia

1. Doskonalenie programów kształcenia i jego efektów

a. Informacje o zmianach w programach kształcenia

Zmiany wprowadzone w roku akademickim 2017/2018 miały charakter aktualizacji realizowanych programów kształcenia w celu podniesienia ich jakości, zwiększenia atrakcyjności oferty dydaktycznej oraz lepszej realizacji zakładanych efektów kształcenia.

W roku akademickim 2017/2018 weszły w życie modyfikacje planów studiów I i II stopnia wynikające z regulacji wprowadzonych przez Uchwałę 51/2017 Senatu Uniwersytetu Śląskiego. Wszystkie zmiany były efektem konsultacji z pracownikami i studentami poszczególnych kierunków, które zostały udokumentowane protokołami z zebrań Kierunkowych Zespołów do spraw Jakości Kształcenia zarówno z pracownikami, jak i studentami. Wszelkie modyfikacje nie przekroczyły 30%, zgodnie ze wskazaniem Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 18 marca 2011 r.

Generalnie zmiany dotyczyły wprowadzania nowych modułów (np. filologia polska, filologia klasyczna, kulturoznawstwo, kultury mediów, filologia klasyczna), przesunięcia ich z jednego semestru na inny (np. filologia polska, kulturoznawstwo, kultury mediów, filologia klasyczna, filologia germańska), modyfikacji ECTS (np. filologia polska, filologia angielska, kulturoznawstwo, kultury mediów), rezygnacji z niektórych modułów (np. filologia angielska), zmiany liczby godzin modułu (np. filologia klasyczna), zmiany nazw modułów (np. filologia germańska).

Inne zmiany w programach studiów:

— Filologia polska (studia II stopnia): seminaria magisterskie zastąpione zostały cyklami tutorskimi, wprowadzono również proseminarium (w każdym semestrze 30 godzin).

— Istotne zmiany deklarował kierunek filologia angielska. W roku akademickim 2017/18 zaczęły obowiązywać wprowadzone w roku 2016/2017 istotnie zmienione programy dla specjalności prowadzonych przez Instytut Języka Angielskiego: specjalności nauczycielskie, tłumaczeniowe, języka biznesu (studia stacjonarne i niestacjonarne, I i II stopnia). Dla tych specjalności w ramach doskonalenia programów nauczania i dostosowywania ich do rynku pracy, w roku 2017/2018 dokonano następujących zmian dotyczących praktyk zawodowych:

— specjalność nauczycielska, studia II stopnia — łączna liczba godzin praktyk pedagogicznych na studiach II stopnia została podniesiona z 30 godzin praktyki dydaktycznej języka angielskiego w semestrze trzecim do 150 w rozbiu na dwa semestry (semestr 2. — 30 godz. praktyki obserwacyjnej w ramach praktyki psychologiczno-pedagogicznej oraz 30 godz. praktyki obserwacyjnej w ramach praktyki pedagogicznej w zakresie nauczania języka angielskiego; semestr 3. — 30 godz. praktyki obserwacyjnej oraz 60 godz. praktyki dydaktycznej w ramach praktyki pedagogicznej w zakresie nauczania j. angielskiego).

— na specjalnościach tłumaczeniowych oraz języku biznesu na studiach I i II stopnia wprowadzono praktyki zawodowe w liczbie 60 godz. w semestrze 5. na studiach I stopnia i w semestrze 3 na studiach II stopnia.

b. Nowe programy kształcenia i likwidacja dotychczasowych

1. Lista kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz specjalności prowadzonych na Wydziale Filologicznym w roku akademickim 2017/2018:

kierunek	Poziom	Specjalność	program	forma
filologia polska	I stopnia	dyskurs publiczny	---	stacjonarne
filologia polska	I stopnia	dziennikarstwo i komunikacja kulturowa	---	stacjonarne
filologia polska	I stopnia	edytorstwo i redakcja tekstu	---	stacjonarne
filologia polska	I stopnia	nauczycielska	---	stacjonarne
filologia polska	I stopnia	literaturoznawstwo	---	stacjonarne
filologia polska	II stopnia	dyskurs publiczny	---	stacjonarne
filologia polska	II stopnia	dziennikarstwo i komunikacja kulturowa	---	stacjonarne
filologia polska	II stopnia	edytorstwo i redakcja tekstu	---	stacjonarne
filologia polska	II stopnia	nauczanie polonistyczne wśród cudzoziemców	---	stacjonarne
filologia polska	II stopnia	literaturoznawstwo	---	stacjonarne
filologia polska	II stopnia	nauczycielska	---	stacjonarne
filologia polska	II stopnia	twórcze pisanie	---	stacjonarne
filologia klasyczna	I stopnia	---	---	stacjonarne
mediteranistyka	I stopnia	---	---	stacjonarne
kulturoznawstwo	I stopnia	przestrzeń kultury	---	stacjonarne
kulturoznawstwo	II stopnia	filmoznawstwo i wiedza o mediach	---	stacjonarne
kulturoznawstwo	II stopnia	teoria i antropologia kultury	---	stacjonarne
kulturoznawstwo	II stopnia	kultura literacka	---	stacjonarne
kulturoznawstwo	II stopnia	estetyka miasta	---	stacjonarne
kulturoznawstwo	II stopnia	teatrologia	---	stacjonarne
kulturoznawstwo	II stopnia	komunikacja kulturowa	---	stacjonarne
kulturoznawstwo	I stopnia	przestrzeń kultury	---	niestacjonarne
kulturoznawstwo	II stopnia	filmoznawstwo i wiedza o mediach	---	niestacjonarne
kulturoznawstwo	II stopnia	estetyka miasta	---	niestacjonarne
kulturoznawstwo	II stopnia	komunikacja kulturowa	---	niestacjonarne
kulturoznawstwo	II stopnia	kultura literacka	---	niestacjonarne
kulturoznawstwo	II stopnia	teatrologia	---	niestacjonarne
kulturoznawstwo	II stopnia	teoria i antropologia kultury	---	niestacjonarne

informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	I stopnia	---	---	stacjonarne
informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	II stopnia	---	---	stacjonarne
informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	I stopnia	---	---	niestacjonarne
informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	II stopnia	---	---	niestacjonarne
filologia	I stopnia	język rosyjski	tłumaczeniowy	stacjonarne
filologia	I stopnia	rosjoznawstwo	---	stacjonarne
filologia	I stopnia	język rosyjski	język biznesu	stacjonarne
filologia	I stopnia	język rosyjski w mediach i komunikacji społecznej	---	stacjonarne
filologia	I stopnia	język francuski i język angielski	tłumaczeniowy	stacjonarne
filologia	I stopnia	języki stosowane: język rosyjski z językiem angielskim	---	stacjonarne
filologia	I stopnia	język francuski	tłumaczeniowy z językiem włoskim lub językiem hiszpańskim	stacjonarne
filologia	I stopnia	język włoski	tłumaczeniowy	stacjonarne
filologia	I stopnia	język włoski i język angielski	tłumaczeniowy	stacjonarne
filologia	I stopnia	język hiszpański i język portugalski	tłumaczeniowy	stacjonarne
filologia	I stopnia	języki stosowane: język włoski i język angielski z programem tłumaczeniowym z językiem biznesu	---	stacjonarne
filologia	II stopnia	język rosyjski	tłumaczeniowy	stacjonarne
filologia	II stopnia	język rosyjski	język biznesu	stacjonarne
filologia	II stopnia	język francuski i język angielski	tłumaczeniowy z językiem biznesu	stacjonarne
filologia	II stopnia	język francuski	tłumaczeniowy	stacjonarne
filologia	II stopnia	język francuski	tłumaczenie specjalistyczne i wspomagane komputerowo	stacjonarne
filologia	II stopnia	filologia romańska	---	stacjonarne
filologia	II stopnia	język włoski	tłumaczeniowy	stacjonarne
filologia	II stopnia	język hiszpański	tłumaczeniowy	stacjonarne
filologia	I stopnia	język rosyjski	tłumaczeniowy	niestacjonarne
filologia	I stopnia	język francuski i język angielski	tłumaczeniowy	niestacjonarne
filologia	I stopnia	język hiszpański i język	tłumaczeniowy	niestacjonarne

		angielski		
filologia	I stopnia	język włoski	tłumaczeniowy	niestacjonarne
filologia	I stopnia	język włoski i język angielski	tłumaczeniowy	niestacjonarne
filologia	I stopnia	język hiszpański	tłumaczeniowy	
filologia	II stopnia	język rosyjski	tłumaczeniowy	niestacjonarne
filologia	II stopnia	filologia romańska	---	niestacjonarne
filologia	II stopnia	filologia włoska	tłumaczeniowy	niestacjonarne
filologia	II stopnia	język hiszpański	tłumaczeniowy	niestacjonarne
filologia	II stopnia	języki stosowane: język włoski i język angielski z programem tłumaczeniowym z językiem biznesu	---	stacjonarne
filologia słowiańska	I stopnia	językowo-kulturowa	---	stacjonarne
filologia słowiańska	I stopnia	językowo-kulturowa z językiem zachodnioeuropejskim	---	stacjonarne
filologia słowiańska	II stopnia	przekład w komunikacji międzykulturowej	---	stacjonarne
filologia germańska	I stopnia	tłumaczeniowa w zakresie języków specjalistycznych	---	stacjonarne
filologia germańska	I stopnia	interkulturowe studia niemcoznawcze	---	stacjonarne
filologia germańska	I stopnia	nauczycielska z językiem szwedzkim	---	stacjonarne
filologia germańska	I stopnia	język niemiecki od podstaw	---	stacjonarne
filologia germańska	I stopnia	język szwedzki	---	stacjonarne
filologia germańska	II stopnia	nauczycielska	---	stacjonarne
filologia germańska	II stopnia	interkulturowe studia niemcoznawcze	---	stacjonarne
filologia germańska	II stopnia	tłumaczeniowa w zakresie języka prawniczego i ekonomicznego	---	stacjonarne
filologia germańska	II stopnia	nauczycielska	---	niestacjonarne
filologia angielska	I stopnia	---	---	stacjonarne
filologia angielska	I stopnia	projektowanie rozrywki interaktywnej oraz lokalizacja gier i oprogramowania (SPRINT-WRITE)	---	stacjonarne
filologia angielska	I stopnia	kultura i literatura angielskiego obszaru językowego	---	stacjonarne
filologia angielska	I stopnia	kultura – media – translacja	---	stacjonarne
filologia angielska	I stopnia	język biznesu	---	stacjonarne
filologia angielska	I stopnia	nauczycielska z językiem niemieckim	---	stacjonarne
filologia angielska	I stopnia	nauczycielska z informatyką	---	stacjonarne
filologia angielska	I stopnia	tłumaczeniowa z językiem	---	stacjonarne

		japońskim		
filologia angielska	I stopnia	tłumaczeniowa z językiem chińskim	---	stacjonarne
filologia angielska	I stopnia	tłumaczeniowa z językiem arabskim	---	stacjonarne
filologia angielska	I stopnia	tłumaczeniowa z językiem koreańskim	---	stacjonarne
filologia angielska	I stopnia	tłumaczeniowa z językiem niemieckim	---	stacjonarne
filologia angielska	I stopnia	tłumaczeniowa z językami Indii	---	stacjonarne
filologia angielska	II stopnia		---	stacjonarne
filologia angielska	II stopnia	amerykanistyka dla komunikacji międzykulturowej i dyplomacji	---	stacjonarne
filologia angielska	II stopnia	kultura i literatura angielskiego obszaru językowego	---	stacjonarne
filologia angielska	II stopnia	kultura – media – translacja	---	stacjonarne
filologia angielska	II stopnia	projektowanie rozrywki interaktywnej oraz lokalizacja gier i oprogramowania (SPRINT–WRITE)	---	stacjonarne
filologia angielska	II stopnia	język biznesu	---	stacjonarne
filologia angielska	II stopnia	nauczycielska	---	stacjonarne
filologia angielska	II stopnia	tłumaczeniowa z językiem arabskim	---	stacjonarne
filologia angielska	II stopnia	tłumaczeniowa z językiem niemieckim	---	stacjonarne
filologia angielska	II stopnia	tłumaczeniowa z językiem japońskim	---	stacjonarne
filologia angielska	II stopnia	tłumaczeniowa z językiem chińskim	---	stacjonarne
filologia angielska	I stopnia	tłumaczeniowa z językiem chińskim	---	niestacjonarne
filologia angielska	II stopnia	nauczycielska	---	niestacjonarne
komunikacja promocyjna i kryzysowa	I stopnia	komunikacja promocyjna	---	stacjonarne
komunikacja promocyjna i kryzysowa	I stopnia	doradztwo wizerunkowe i rzecznikostwo	---	stacjonarne

komunikacja promocyjna i kryzysowa	I stopnia	negocjacje kryzysowe	---	stacjonarne
komunikacja promocyjna i kryzysowa	I stopnia	specjalność logopedyczna	---	stacjonarne
międzynarodowe studia polskie	I stopnia	kultura i komunikacja w biznesie	---	stacjonarne
międzynarodowe studia polskie	I stopnia	kultura i komunikacja w dyplomacji	---	stacjonarne
międzynarodowe studia polskie	II stopnia	doradztwo kulturowe	---	stacjonarne
międzynarodowe studia polskie	II stopnia	publicystyka kulturowa	---	stacjonarne
kultury mediów	I stopnia	nowe media	---	stacjonarne
kultury mediów	II stopnia	kultury wizualne	---	stacjonarne
kultury mediów	II stopnia	estetyka wizualności	---	stacjonarne
kultury mediów	II stopnia	publicystyka nowomedierna	---	stacjonarne
kultury mediów	II stopnia	widowiska kulturowe	---	stacjonarne
kultury mediów	II stopnia	komunikacja medialna	---	stacjonarne
kultury mediów	I stopnia	nowe media	---	niestacjonarne
kultury mediów	II stopnia	kultury wizualne	---	niestacjonarne
kultury mediów	II stopnia	estetyka wizualności	---	niestacjonarne
kultury mediów	II stopnia	publicystyka nowomedierna	---	niestacjonarne
kultury mediów	II stopnia	widowiska kulturowe	---	niestacjonarne
kultury mediów	II stopnia	komunikacja medialna	---	niestacjonarne
sztuka pisanie	I stopnia	---	---	stacjonarne
sztuka pisanie	II stopnia	---	---	stacjonarne

2. W roku akademickim 2017/2018 zniesiono dwa kierunki studiów: **informacja w instytucjach e-społeczeństwa** (Uchwała nr 233/2018 z dnia 24.04.2018 Senatu UŚ) oraz kierunek **Antropologia języka i komunikacji** (Uchwała nr 196/2018 z dnia 30.01.2018 Senatu UŚ).

3. W roku akademickim 2017/2018 utworzono nowy kierunek studiów licencjackich **architektura informacji** (Uchwała nr 216/2018 z dnia 20.03.2018 Senatu UŚ w sprawie utworzenia kierunku studiów architektura informacji). Kształcenie na nowym kierunku rozpoczęte zostało w r. akad. 2018/2019. Kierunek powstał w miejsce wcześniej istniejącego — Informacja w instytucjach e-społeczeństwa.

4. Nowe specjalności w ramach prowadzonych kierunków:

Od roku akademickiego 2017/2018 na kierunku filologia prowadzona jest specjalność język rosyjski w turystyce, studia stacjonarne I stopnia (Uchwała 106/2017 z dnia 30.05.2017 w sprawie utworzenia nowej specjalności na kierunku filologia).

Od 2017/2018 również na kierunku filologia realizowane są studia niestacjonarne I stopnia na specjalności języki stosowane: język rosyjski z językiem angielskim (Uchwała 105/2017 z dnia 30.05.2017 w sprawie utworzenia niestacjonarnej formy studiów na kierunku filologia w specjalności języki stosowane: język rosyjski z językiem angielskim).

Na początku roku akademickiego 2017/2018 Instytut JRiT (kierunek filologia) rozpoczął prace przygotowawcze dotyczące nowej specjalności: Język francuski od podstaw z programem tłumaczeniowym i językiem specjalistycznym, studia stacjonarne I stopnia. Kierunek, po zatwierdzeniu, znajdzie się w ofercie dydaktycznej od roku 2019/2020.

5. W roku akademickim 2017/2018 dokonano likwidacji następujących specjalności, prowadzonych na wydziale w ramach kierunków:

W Instytucie Języka Angielskiego (kierunek filologia angielska)

- studia I stopnia niestacjonarne (wieczorowe) na specjalności tłumaczeniowej z j. chińskim;
- studia I stopnia niestacjonarne (wieczorowe) na specjalności tłumaczeniowej z j. japońskim;
- studia I stopnia stacjonarne na specjalności tłumaczeniowej z językami Indii;
- studia I stopnia stacjonarne na specjalności nauczycielskiej z informatyką.

Nabór na w/w specjalności nie odbędzie się począwszy od roku akademickiego 2019/2020.

W Instytucie Filologii Wschodniosłowiańskiej

- studia I i II stopnia stacjonarne na specjalności rosjoznawstwo;
- studia I stopnia stacjonarne na specjalności język rosyjski w mediach i komunikacji społecznej;
- studia II stopnia niestacjonarne na specjalności język rosyjski, program język biznesu;
- studia II stopnia niestacjonarne na specjalności język rosyjski, program tłumaczeniowy.

6. W roku akademickim 2017/2018 nie dokonano żadnej zmiany nazwy specjalności.

c. zgodność programów kształcenia z misją i strategią uczelni oraz jednostki

Programy kształcenia wszystkich kierunków prowadzonych na Wydziale Filologicznym wykazują pełną zgodność z misją i strategią Uniwersytetu Śląskiego. Ich obszary rozwoju uwzględniają zadania kluczowe, cele strategiczne i operacyjne oraz typy działań określone przez dokument *Strategia rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2012–2020*. Zadania kluczowe kierunków wynikają z czterech celów strategicznych Uniwersytetu:

1. dbałości o poziom prowadzonych badań naukowych i mocne zespoły badawcze;
2. zwiększenia i doskonalenia innowacyjnych, nowoczesnych form kształcenia i oferty dydaktycznej;
3. zintensyfikowania i poszerzenia współpracy z otoczeniem oraz z uczelniami zagranicznymi;
4. systemowego zarządzania wydziałem zgodnie z systemowym zarządzaniem Uniwersytetem.

Realizacja wymienionych celów pozwala na uwalnianie twórczego potencjału pracowników i studentów, a także tworzenie jak najlepszych warunków do edukacji i prowadzenia badań naukowych.

Otwartość, nowoczesność i kreatywność Wydziału Filologicznego wpisują się w priorytety europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego i nauki. Absolwenci wydziału wyposażeni są w wiedzę, umiejętności i kompetencje zwiększające ich szansę na zadowalającą karierę zawodową.

Programy kształcenia poszczególnych kierunków szczegółowo wskazują na ich spójność z misją i strategią Uniwersytetu Śląskiego. Najistotniejsze obszary zgodności to:

- Silne zespoły badawcze i badania naukowe na światowym poziomie; wspieranie rozwoju naukowego pracowników, stwarzanie warunków i możliwości do jak najwyższego rozwoju poziomu naukowego jednostek, szczególny nacisk na rozwój prac rozwojowych, współpraca z innymi jednostkami naukowymi w Polsce i na świecie.
- Innowacyjne kształcenie i nowoczesna, wykorzystująca nowe technologie, urozmaicona oferta dydaktyczna, również w zakresie realizacji idei kształcenia ustawicznego.
- Realizacja studiów na poszczególnych kierunkach zgodnie z obowiązującymi zasadami organizacyjnymi i programowymi.
- Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności zgodne z kierunkiem studiów, a także możliwościami ich poszerzenia w toku dalszego kształcenia.
- Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia w ramach oferowanych programów studiów na krajowym i międzynarodowym rynku edukacyjnym; dążenie do godzenia specjalizacji z wymogiem wszechstronności i interdyscyplinarności, np. w drodze działań

zmierzających do powoływania programów międzywydziałowych i międzyuczelnianych.

- Uwzględnianie roli języków obcych w umiędzynarodawianiu oferty dydaktycznej.
- Indywidualizowanie programów kształcenia, angażowanie wybitnych studentów różnych stopni studiów w badania naukowe prowadzone w obrębie instytutów i katedr; umożliwianie studentom uczestnictwa w konferencjach naukowych.
- Wsparcie merytoryczne, psychologiczne i socjalne studentów.
- Przeciwdziałanie regionalizacji uczelni, rozumiane jako zwiększenie wysiłków pozyskiwania kandydatów spoza Śląska oraz spoza Polski.
- Aktywne współdziałanie uczelni z otoczeniem, m. in. w celu upowszechnienia i stosowania w praktyce wyników badań naukowych (m. in. z przemysłem i biznesem); stała współpraca z III sektorem (fundacjami i stowarzyszeniami o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym); uwzględnianie w działalności wydziału i w ofercie dydaktycznej środowiska społecznego i dynamiki jego przemian; obejmowanie mecenatem i patronami honorowymi przedsięwzięć organizowanych w regionie i kraju.
- Kreowanie pozytywnego wizerunku kierunków (i wydziału jako całości) w mediach, a także budowanie świadomości marki w otoczeniu zewnętrznym.

d. sposób uwzględniania wyników badania losów absolwentów

Badanie losów absolwentów wydziału stanowi podstawę do pracy nad ewentualną modyfikacją programów kształcenia poszczególnych kierunków. Działaniami związanymi z ankietyzacją absolwentów zajmuje się Biuro Karier Uniwersytetu Śląskiego. Liczba absolwentów wydziału filologicznego objętych badaniem jest niestety niewielka (stanowi to problem ogólnouczelniany). Jak dotąd nie stworzono narzędzi, które spowodowałyby poprawę tzw. ściągalności wypełnionych ankiet. Brakuje materiału na tyle obszernego i reprezentatywnego, aby uznać go za miarodajny i móc wykorzystać do ewentualnej modyfikacji programów kształcenia. Ponadto w raportach Biura Karier wszyscy absolwenci filologii obcych nowożytnych są rozpatrywani łącznie jako jedna kategoria. Jeśli chodzi o studentów studiów I stopnia, podobnie jak w ubiegłych latach, tylko część z nich rozpoczęła karierę zawodową po zakończeniu studiów; część kontynuuje naukę na studiach II stopnia, chociaż niekoniecznie w ramach wcześniej studiowanej specjalności czy kierunku.

Badanie losów absolwentów wydziału odbywa się także w sposób nieformalny poprzez osobiste kontakty za pośrednictwem np. mediów społecznościowych. Ma miejsce stały kontakt z placówkami oświatowymi i kultury, między innymi przez współpracę merytoryczną (współpracę UŚ ze szkołami, projekt szkół patronackich, udział w zespołach oceniających olimpiad przedmiotowych, konsultacje metodologiczne, spotkania otwarte, spotkania dla uczniów szkół średnich, wykłady zewnętrzne etc.) czy przez podpisywanie umów w sprawie odbywania praktyk zawodowych pod opieką zewnętrzną absolwentów wydziału. Te formy kontaktu, pozwalające na śledzenie losów absolwentów, niejednokrotnie dostarczają więcej cennych i wiarygodnych informacji niż pytania ankietowe.

Przywołując przykłady. Kierunek międzynarodowe studia polskie odnotował następujące dane. Na ankietę prowadzoną przez Biuro Karier UŚ odpowiedziało 3 absolwentów (33,3% zwrotności ankiety; średnia WF wynosi 25,2%). Są to absolwenci specjalności: translatoryka (2 osoby) i doradztwa kulturowego/translatoryki (1 osoba). Ankietowani wysoko ocenili zapotrzebowania na rynku pracy na absolwentów kierunku ukończonego przez nich kierunku. 33% zadeklarowało chęć zmiany wyboru studiów dokonanego w przeszłości, brak takiej chęci widać u 67%. Trzy osoby, które odpowiedziały na ankietę, znalazły po ukończeniu studiów pracę: w Polsce i w Europie, jako Associate i wykładowca.

Respondenci ocenili zgodność pracy z ukończonym kierunkiem studiów jako całkowitą (100%) i stopień wykorzystania wiedzy ze studiów w pracy w 76% – 100% (100%). Ogólne całkowite zadowolenie z sytuacji zawodowej wyraziło 100% odpowiadających. Niestety ze względu na małą liczbę ankiet, dane nie są reprezentatywne, chociaż dają ogólny obraz.

Katedra Filologii Klasycznej informuje o aktywnych kontaktach ze swoimi absolwentami. Uczestniczą oni w życiu naukowym Katedry, biorąc udział w organizowanych przez Katedrę konferencjach, spotkaniach Koła Młodych Klasyków, seminariach naukowych oraz zebraniach Oddziału Katowickiego Polskiego Towarzystwa Filologicznego. Chętnie dzielą się swoimi spostrzeżeniami na temat rozwoju i funkcjonowania Katedry, wspierają jej akcje na społecznościowym portalu KFK. Ich opinie na temat wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów na kierunkach filologia klasyczna i mediteranistyka oraz możliwości wykorzystania ich w praktyce życia codziennego są bardzo cenne. Członkowie KZZJK biorą je pod uwagę podczas prac nad optymalizacją jakości działań pracowników KFK.

Instytut Filologii Słowiańskiej natomiast prowadzi badania losów absolwentów z wykorzystaniem dwóch źródeł informacji: własnej ankiety, zamieszczonej na stronie Instytutu

Filologii Słowiańskiej (www.slav.us.edu.pl) i ankiety przygotowanej przez Biuro Karier. Badania, koncentrujące się na określeniu typu potencjalnego pracodawcy dla absolwentów slawistyki, mają posłużyć do prac nad doskonaleniem w przyszłości programów kształcenia i ich dostosowaniem do wymogów otoczenia.

Kierunek filologia germańska w swoim raporcie podkreśla, że losy absolwentów są badane podczas indywidualnych spotkań wykładowców oraz Dyrekcji IFG z dawnymi studentkami i studentami IFG. Ponadto Instytut pozostaje w stałym kontakcie z firmami zatrudniającymi absolwentów, otrzymuje informacje o potrzebach danej firmy i charakterze oczekiwanego profilu absolwenta (są to np. firmy PWC, Capgemini i in.)

e. udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w tworzeniu programów kształcenia

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi (bliższym i dalszym otoczeniem gospodarczym i społecznym wydziału) wynika ze znaczącej roli szkolnictwa wyższego w kształtowaniu struktury rynku pracy. Kluczowym celem tejże współpracy jest konsultowanie programów kształcenia, a zwłaszcza zdefiniowanych efektów kształcenia wymaganych do uzyskania określonej kwalifikacji. Konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi przybrały na Wydziale Filologicznym formę sformalizowanej współpracy w ramach Rady Ekspertów i Interesariuszy Zewnętrznych. Na kierunkach wydziału odbywały się protokołowane rozmowy z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych na temat programów i planów studiów pod kątem ich przydatności dla rynku pracy oraz sugerowanych obszarów ich ewentualnych modyfikacji.

Wśród interesariuszy zewnętrznych znalazły się między innymi: katowicki oddział Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód, Urząd miasta Sosnowca, Rosyjski Ośrodek Nauki i Kultury w Warszawie, Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Kuratorium Oświaty w Katowicach, Śląskie Towarzystwo Marketingowe, Regionalny Instytut Kultury, Polskie Towarzystwo Informacji Naukowej, firmy Max Elektronik i Vulcan, Polskie Stowarzyszenie Europa Języków i Kultur (prezes stowarzyszenia), Dom Miasta Saint-Etienne w Katowicach, Hachette — Polska, Stowarzyszenie ProfEurope, IBM, Polskie Towarzystwo Normalizacyjne oraz Międzynarodowe Towarzystwo Organizacji Wiedzy (International Society for Knowledge Organization — ISKO), redakcje, instytucje kultury, instytucje edukacji medialnej, szkoły, Ministerstwo Spraw Zewnętrznych (konsulowie), Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej (dyrektor) i wiele innych instytucji i przedsiębiorstw.

Instytut Języka Polskiego oraz Instytut Nauk o Literaturze Polskiej są w stałym kontakcie ze szkołami partnerskimi. Podczas spotkań organizowanych w ramach tej współpracy również

poruszane są kwestie dydaktyki i przygotowania studentów do ewentualnej pracy w sektorze edukacji. Pozyskane w ten sposób spostrzeżenia interesariuszy zewnętrznych brane są pod uwagę podczas prac nad programem kształcenia. W roku 2018 w ramach Dni Otwartych Polonistów odbyły się dyskusje z zaproszonymi nauczycielami, którzy zgłaszali swoje uwagi do programu specjalności nauczycielskiej.

Praktycznie wszystkie kierunki prowadzą szeroko zakrojoną współpracę ze szkołami średnimi w regionie. Współpraca polega m.in. na zapraszaniu uczniów szkół średnich wraz z nauczycielami na wykłady gościnne profesorów z zagranicy oraz wydarzenia popularno-naukowe i promocyjne jednostek. Inną formą jest organizowanie wykładów oraz warsztatów dla uczniów prowadzonych przez pracowników wydziału w szkołach średnich na zaproszenie dyrekcji szkół.

Na uwagę zasługuje inicjatywa Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, gdzie formą efektywnego kontaktu z interesariuszami zewnętrznymi są spotkania z bibliotekarzami, udział w konferencjach organizowanych przez różnego rodzaju biblioteki i Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, a także zajęcia o charakterze warsztatowym prowadzone przez specjalistów związanych zawodowo z instytucjami reprezentującymi interesariuszy zewnętrznych. Studenci uczestniczą m.in. w zajęciach praktycznych w Centrum Informacji Naukowej i Bibliotece Akademickiej, Bibliotece Śląskiej, Bibliotece Głównej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, Bibliotece Wyższej Szkoły Bankowej w Chorzowie, Śląskim Centrum Społeczeństwa Informacyjnego, Głównym Urzędzie Statystycznym w Katowicach. W czerwcu br. przedstawiciele instytutu brali udział w konferencji „Architektura informacji jako dyscyplina akademicka (AIDA)”, podczas której odbyła się sesja „Kształcenie architektów informacji: oferta edukacyjna”.

W ramach kierunku filologia angielska udział interesariuszy zewnętrznych w minionym roku akademickim obejmował współpracę z firmami Incuvo, Techland, The Farm 51, Vivid, Bearland, Alvernia Studios, z którymi konsultowano treści modułów specjalistycznych nauczanych w ramach specjalności Projektowanie Rozrywki Interaktywnej oraz Lokalizacja Gier i Oprogramowania (SPRINT-WRITE).

Formą efektywnego kontaktu z interesariuszami zewnętrznymi w roku akademickim 2017/2018 były także spotkania z wybitnymi specjalistami i praktykami niezatrudnionymi w Uniwersytecie Śląskim, a także zajęcia o charakterze warsztatowym prowadzone przez specjalistów związanych zawodowo z instytucjami reprezentującymi interesariuszy zewnętrznych. Na kierunku Kulturoznawstwo na przykład w ramach realizacji umowy z Wydziałem Architektury Politechniki Śląskiej podjęto współpracę dydaktyczną — przez

pracownika Politechniki Śląskiej prowadzone były wybrane zajęcia z zakresu estetyki miasta, przestrzeni wizualnych miasta i estetycznego kształtowania przestrzeni publicznej.

Osobnym aspektem omawianej tematyki jest współpraca z interesariuszami wewnętrznymi, czego przykładem może być współdziałanie z innymi jednostkami dydaktycznymi w celu kształcenia absolwentów wyposażonych w możliwie najszerszy repertuar zdolności interdyscyplinarnych. Współpraca ta obejmowała konsultacje metodyczne, planowanie działalności dydaktycznej prowadzonej na zasadach wzajemności na poszczególnych wydziałach oraz projekty dalszej nieformalnej i formalnej konsolidacji kierunków i specjalności studiów kształcących specjalistów w zakresie produkcji gier komputerowych. W wyniku współpracy możliwa jest wymiana dydaktyczna (na przykład pracownicy IKiLA prowadzą zajęcia zlecone na Wydz. Artystycznym a pracownicy Wydz. Artystycznego – na specjalności Sprint-Write), oraz liczne bieżące konsultacje metodyczne.

Kontakty z interesariuszami wewnętrznymi przede wszystkim przyjmują jednak formę, odbywających się w kwietniu/maju otwartych zebrań społeczności pracowników wydziału, studentów i doktorantów poszczególnych kierunków, a także kontaktów z przedstawicielami innych kierunków na wydziale.

Modyfikacje programu kształcenia na kierunku filologia polska (studia I stopnia) powstały w wyniku dyskusji w ramach prac Kierunkowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, ale były również konsultowane z pracownikami instytutów i katedr zaangażowanych w organizację dydaktyki na kierunku filologia polska oraz ze studentami jako bezpośrednimi beneficjentami zmian.

f. sposób uwzględnienia wzorców międzynarodowych

W roku akademickim 2017/2018 na Wydziale Filologicznym podejmowano inicjatywy związane z wymianą doświadczeń z uczelniami zagranicznymi w zakresie programów kształcenia. Poznanie aktualnych kierunków rozwoju nauki i form kształcenia na świecie dokonuje się przede wszystkim przez wyjazdy dydaktyczne do uczelni zagranicznych, wymianę doświadczeń naukowo-badawczych, uczestnictwo w zagranicznych konferencjach, udział w międzynarodowych projektach badawczych, pracach międzynarodowych komitetów naukowych, budowanie sieci naukowej etc. Zdobyte doświadczenia są konfrontowane ze specyfiką form kształcenia w Polsce.

W roku akademickim 2017/2018 — jak zwykle prowadzona była — regularna wymiana nauczycieli akademickich i studentów w ramach Programu Erasmus plus. Zaowocowała ona

nawiązaniem kontaktów, których efekty widoczne są przy doskonaleniu i aktualizowaniu programu kształcenia. Pozyskane informacje służą za materiał uzupełniający, pozwalający na modyfikację programów studiów i dostosowywanie ich do wymogów kształcenia studentów wydziału.

Na Wydziale Filologicznym bierze się pod uwagę modele kształcenia praktykowane na uczelniach zagranicznych, np. Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej odnotowuje, że podczas tworzenia nowego kierunku (architektura informacji) dokonano przeglądu programów kształcenia najlepszych uczelni na świecie kształcących w tym zakresie, dokonano też przeglądu literatury zagranicznej dotyczącej zmian w kształceniu.

Kierunek międzynarodowe studia polskie natomiast deklaruje, że w tworzeniu programu kształcenia czerpał z doświadczeń ekspertów bolońskich i zagranicznych uniwersytetów kształcących na zbliżonych kierunkach studiów (*Polish Studies, Cultural Studies*), program konfrontowano z programami studiów slawistycznych z zakresu studiów europejskich i polonistycznych realizowanych w uniwersytetach w Ołomuńcu, Lwowie (programy polonistyczne), Lublanie i Piliscsabee (studia środkowoeuropejskie), „La Sapienza” w Rzymie, w Uppsali oraz w Glasgow (*Polish Studies, Cultural Studies*). Wykorzystano też materiały na ten temat publikowane w tomach pokonferencyjnych, będących pokłosiem Zjazdów Polonistów, Kongresów Polonistyk Zagranicznych oraz spotkań członków Stowarzyszenia „Bristol” Polskich i Zagranicznych Nauczycieli Kultury Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego.

Kierunek komunikacja promocyjna i kryzysowa podkreśla, że w uwzględnianiu wzorców międzynarodowych korzysta z zagranicznego doświadczenia pracowników Instytutu Języka Polskiego. Szczególnie zyskują na tym studenci specjalności logopedycznej, którzy mają szansę uczestniczyć w organizowanych przez instytut międzynarodowych konferencjach. Pracownicy kierunku działają w międzynarodowych stowarzyszeniach i wprowadzają na swoich zajęciach dobre wzorce edukacyjne tam wypracowane.

Pośród wzorców międzynarodowych, uwzględnianych w odniesieniu do jakości kształcenia na kierunkach realizowanych przez Katedrę Filologii Klasycznej, pod uwagę brane są opinie i sugestie wyrażane podczas spotkań z gośćmi z zagranicznych ośrodków naukowych. Kluczowy pozostaje model funkcjonowania studiów klasycznych w Wielkiej Brytanii. Kilko członków Zespołu w ramach współpracy z Instytutem Studiów Klasycznych w Londynie chętnie przedstawia możliwe rozwiązania i innowacje, które optymalnie sprawdzają się zarówno wśród studentów, jak i pracowników.

g. sposób uwzględnienia potrzeb rynku pracy

Głównymi formami pozyskiwania informacji na temat potrzeb rynku pracy są monitoring ofert rynku pracy oraz opinie formułowane przez potencjalnych pracodawców — interesariuszy zewnętrznych (patrz pkt. e). Uwzględniane są też stanowiska pracodawców, z którymi poszczególne instytuty podpisały porozumienia w sprawie odbywania studenckich praktyk zawodowych lub studenckich praktyk pedagogicznych. Opinię i ocenę weryfikującą efekty kształcenia w ramach praktyki wystawia opiekun wyznaczony przez instytucję przyjmującą studenta-praktykanta. Ocena ta pozwala wnioskować o przydatności zdefiniowanych efektów kształcenia na obecnym rynku pracy (zasady opiniowania i oceny określa *Regulamin studenckich praktyk zawodowych* na Wydziale Filologicznym UŚ). Regularnie przeglądane są też fachowe publikacje, które poruszają kwestie najnowszych tendencji na rynku pracy, zapewniających perspektywy zawodowe absolwentom poszczególnych kierunków, a także prowadzony jest monitoring ofert rynku pracy. Wnioski płynące z analiz zapotrzebowania rynku pracy znajdują odzwierciedlenie w modyfikacjach planów studiów, w aktualizacji treści programowych modułów i właściwym doborze nauczycieli akademickich.

KZZJK dla kierunku międzynarodowe studia polskie podkreśla, że zapotrzebowanie rynku pracy w przypadku tego kierunku wyznaczone jest przez obecność Polski w Unii Europejskiej, ożywione kontakty gospodarcze i kulturalne państw Azji z Polską i krajami europejskimi oraz globalizację w świecie współczesnym (odnotować należy kontakty pracowników Katedry Międzynarodowych Studiów Polskich z uniwersytetami w Chinach i Japonii). Efektem tych koniunktur jest m.in. poszukiwanie ekspertów, którzy potrafią optymalizować procesy różnorodnych adaptacji oraz transferów interkulturowych i międzynarodowych. Międzynarodowe studia polskie są próbą odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku w obszarze szeroko rozumianego transferu międzynarodowego i adaptacji w sferze kultury.

Fakt bieżącego dostosowywania się do oczekiwań rynku pracy podkreśla również Instytut Języków Romańskich i Translatoryki. Wynikiem jest np. oferowanie specjalności tłumaczeniowych oraz specjalności dwujęzycznych (języki romańskie i język angielski), realnie zwiększających szanse absolwentów kierunku na rynku pracy.

h. Raport z wyników ankiety oceny satysfakcji osób kończących studia

Brak wystarczająco obszernego i reprezentatywnego materiału (niewielka liczba ankiet), aby móc wykorzystać go do ewentualnej modyfikacji programów kształcenia.

Zespół kierunku komunikacja promocyjna i kryzysowa odnotowuje, że absolwenci ich kierunku często znajdują zatrudnienie w miejscu, gdzie odbywali wcześniej praktyki.

Wprowadzenie praktyk zawodowych na prowadzonych przez IJA specjalnościach tłumaczeniowych oraz specjalności język biznesu oraz rozszerzenie praktyk na specjalności nauczycielskiej na studiach II stopnia również jest przykładem uwzględnienia rynku pracy.

2. System weryfikacji efektów kształcenia dla poszczególnych kierunków

a. proces weryfikacji efektów kształcenia

Efekty kształcenia weryfikowane są przez planowo zdawane przez studentów egzaminy i uzyskiwane zaliczenia z modułów przewidzianych w planie studiów jako obowiązkowe oraz z modułów do wyboru dla właściwego semestru studiów. Ogólne zasady oceniania studentów określa zatwierdzony uchwałą Senatu UŚ obowiązujący *Regulamin Studiów w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach*, w którym ustalone zostały tryb i zasady oceniania, skala ocen, sposób odwołań od oceny i zasady powtarzania przedmiotu lub semestru. Zasady dotyczące oceniania doktorantów określa *Regulamin Studiów Doktoranckich w Uniwersytecie Śląskim*, a słuchaczy studiów podyplomowych *Regulamin Studiów Podyplomowych w Uniwersytecie Śląskim*.

Zasady realizacji praktyk zawiera regulamin odbywania praktyk oraz aktualnie obowiązujące rozporządzenie MNiSW. Są one również określone w opisach modułów dotyczących praktyk w Karcie Kierunku, które zawierają zakładane efekty kształcenia, metody ich weryfikacji oraz kryteria oceny. Niektóre instytuty (np. Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej) opracowały szczegółowe wytyczne dotyczące realizacji praktyk zawodowych oraz praktyk pedagogicznych w odrębnych dokumentach. IBiIN opracował program dotyczący praktyk zawodowych, dostępny na stronie <http://www.ibin.us.edu.pl/index.php?id=49>.

W programach kształcenia wszystkich kierunków wydziału zostały określone modułowe efekty kształcenia, metody ich weryfikacji, kryteria ocen i zasady realizacji praktyk. Listy modułów dla poszczególnych kierunków dostępne są w *Kartach Kierunku*; sylabusy publikowane są w systemie USOSWeb. W przypadku niektórych kierunków efekty kształcenia przewidziane dla poszczególnych modułów, metody ich weryfikacji oraz kryteria oceniania zostały upublicznione na stronach internetowych jednostek. Katedra Międzynarodowych Studiów Polskich zamieściła je na stronie www.studiapolskie.us.edu.pl

Za właściwy przebieg praktyk odpowiada powołany dla każdego kierunku i specjalności opiekun. Do jego obowiązków należy wyposażenie studentów w odpowiednie skierowanie i weryfikacja efektów odbytej praktyki (najczęściej stosowanym sposobem jest prowadzenie przez studenta dziennika praktyk). W przypadku, gdy wykonywany przez studenta zawód lub działalność społeczna pokrywa się z efektami kształcenia zdefiniowanymi dla danego kierunku, zaliczenie praktyki odbywa się na podstawie przedstawionej przez studenta dokumentacji. Szczegółowe wytyczne odbywania praktyk dla poszczególnych kierunków i specjalności, opracowane przez opiekunów praktyk, opublikowane są na stronie internetowej instytutów.

Szczegółowe informacje dotyczące sposobów weryfikacji efektów kształcenia zamieszczone są w opisie modułu, natomiast opis przebiegu procesu weryfikacji efektów kształcenia zawierają sylabusy aktualizowane w każdym roku akademickim. Tam również zamieszczone są kryteria i sposób ustalania (obliczania) oceny końcowej modułu. Moduły dostępne są w Karcie Kierunku, w niektórych przypadkach również na stronach internetowych instytutów, a sylabusy zamieszczane są w systemie USOSweb.

Przegląd zawartości elektronicznych sylabusów pozwala stwierdzić, że weryfikacja kierunkowych efektów kształcenia dokonuje się poprzez zróżnicowane procedury sprawdzania wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności studentów. Do najczęstszych technik weryfikacyjnych na wydziale należą: teksty i kolokwia, egzaminy ustne i pisemne, sprawdziany cząstkowe, pisemne zadania domowe, prace i prezentacje zaliczeniowe, projekty indywidualne i grupowe.

Do obowiązków nauczyciela akademickiego należy powiadomienie studentów na początku każdego semestru o wymogach i warunkach weryfikacji efektów kształcenia (np. podanie listy obowiązujących lektur, przewidzianych pomocniczych procedur kontrolnych itp.). W Instytucie Filologii Germańskiej wykładowcy zaznajamiają studentów z kryteriami oceny i metodami weryfikacji efektów kształcenia na początku każdego semestru, a zapoznanie się z nimi studenci potwierdzają własnoręcznym podpisem na stosownym dokumencie, który następnie składany jest u zastępcy dyrektora IFG do spraw dydaktycznych.

Obowiązkiem nauczyciela akademickiego jest przeprowadzenie egzaminu lub zaliczenia w zakresie ustalonym w opisie modułu i w sposób przewidziany w sylabusie, a następnie powiadomienie studenta o uzyskanym wyniku, wypełnienie właściwej dokumentacji (wpis w indeksie i w protokole w systemie USOS). Nauczyciel akademicki zobowiązany jest do

archiwizowania wykazu pytań lub — w przypadku pracy pisemnej — arkusza testu/wykazu tematów).

Zaliczenie lub egzamin przeprowadzany jest w okresie ustalonym w zarządzeniu rektora Uniwersytetu Śląskiego dotyczącym organizacji roku akademickiego. Sposób ustalenia harmonogramu egzaminów jest różny na poszczególnych kierunkach studiów i zależy od charakteru studiów i liczby studentów. Podaje się go do wiadomości studentów przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej.

Specyfika kierunków wymaga zróżnicowanego sposobu realizacji procesu weryfikacji efektów kształcenia. Wpływ ma liczba studentów na poszczególnych kierunkach (a nawet na poszczególnych latach tego samego kierunku), a także liczba pracowników zaangażowanych w przeprowadzenie egzaminów i ocenę studentów (kierunki kształcące dużą liczbę studentów, jak np. filologia angielska, wymagają rozwiązań systemowych).

b. zasady dyplomowania

1. Proces dyplomowania na Wydziale Filologicznym w roku 2017/2018 odbywał się według przepisów określonych w obowiązującym *Regulaminie studiów w Uniwersytecie Śląskim* i *Regulaminie dyplomowania na Wydziale Filologicznym* uchwalonym przez Radę Wydziału 12 grudnia 2017, a także zgodnie z zarządzeniem nr 16 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie wprowadzenia procedury składania i archiwizowania pisemnych prac dyplomowych oraz zarządzeniem nr 69 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 18 maja 2015 r., zmieniającym zarządzenie w sprawie prowadzenia procedury składania i archiwizowania pisemnych prac dyplomowych.

Powyższe dokumenty zawierają wytyczne dotyczące wymogów formalnych stawianych pracy dyplomowej, przebiegu egzaminu dyplomowego i dokumentacji przeprowadzonego postępowania (formularz protokołu obowiązujący na Wydziale Filologicznym).

Na mocy ostatniego wymienionego zarządzenia (nr 69) każda pisemna praca dyplomowa przed przekazaniem do recenzji sprawdzana jest za pomocą systemu antyplagiatowego współpracującego z ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych.

Na wydziale obowiązuje cyfrowa archiwizacja prac dyplomowych (Archiwum Prac Dyplomowych, dalej. APD), pozytywnie oceniane przez wykładowców i studentów.

Odnotowano pojedyncze zgłoszenia ze strony wykładowców oraz pracowników administracyjnych, dotyczące trudności w obsłudze prac w systemie APD, skutkujące niekiedy brakami cyfrowych wersji recenzji (przypadki te zidentyfikowano, a brak w systemie uzupełniono w bieżącym roku akademickim 2017/2018). Wskazane wydaje się ciągłe szkolenie pracowników naukowo-dydaktycznych w zakresie działania systemu.

c. monitorowanie weryfikacji efektów kształcenia

Za weryfikację praktyk studenckich odpowiadają opiekunowie praktyk, za poprawność sylabusów — koordynatorzy modułów, za plany studiów (siatki) — Kierunkowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia i odpowiedni zastępcy dyrektora instytutów.

Weryfikacja efektów kształcenia podlega monitorowaniu przez Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia. Wdrożona procedura monitorowania efektów kształcenia zakłada systematyczne zbieranie i analizowanie wzorów testów i prac pisemnych (w tym kolokwiiów i egzaminów) oraz wykazów pytań egzaminacyjnych, które stanowią narzędzie weryfikacji, założonych dla poszczególnych modułów, efektów kształcenia.

W ramach oceny własnej jednostek kierunkowe zespoły dokonały analizy narzędzi weryfikacji efektów kształcenia. Dostępne w systemie opisy modułów i narzędzi weryfikacji efektów kształcenia oraz sylabusy poddano analizie pod względem ich poprawności, spójności i efektywności. Proces monitorowania poszczególnych elementów w systemie USOS przebiegał w sposób ciągły. Informacje o błędach, rozbieżnościach i niekonsekwentnych zapisach — zarówno w przypadku modułów, jak i sylabusów dla poszczególnych przedmiotów — na bieżąco przekazywano osobom prowadzącym zajęcia, zobligowanym do ich niezwłocznej korekty. Moduły i sylabusy sprawdzano w szczególności pod kątem możliwości realizacji zamierzonych efektów kształcenia oraz skuteczności, stosowanych w celu ich uzyskania, metod — dydaktycznych, aktywizujących i podawczo-informacyjnych (w przypadku wykładów).

W pierwszej kolejności weryfikowano poprawność zapisów dotyczących:

- liczby punktów ECTS przyznawanych studentom za zaliczenie danego modułu,
- liczby godzin przeznaczonych na realizację poszczególnych modułów w cyklu dydaktycznym,
- proponowanej liczby godzin pracy własnej studenta,
- sposobów weryfikowania wiedzy studenta (sprawdziany pisemne, prace zaliczeniowe, zaliczenia ustne, ocena aktywności podczas zajęć etc.) z uwzględnieniem jednolitej skali oceniania w przypadku testów pisemnych.

Na kolejnych etapach sprawdzono kompatybilność zapisów (zestawienia modułów w karcie kierunku z odpowiadającymi im sylabusami) pod względem:

- informacji ogólnych dotyczących poszczególnych modułów,
- zdefiniowanych efektów kształcenia,
- skali realizacji poszczególnych efektów kształcenia,
- wymagań stawianych studentom w ramach poszczególnych modułów,
- ramowych treści programowych.

Analiza metod weryfikacji modułowych efektów kształcenia na kierunkach prowadzonych przez Wydział Filologiczny nie wykazała znaczących uchybień ze strony pracowników prowadzących zajęcia. Większość z przeanalizowanych sylabusów, realizowanych w roku akademickim 2017/2018 i dostępnych w systemie USOS, została przygotowana poprawnie. Na ogół w wyczerpujący i przejrzysty sposób przedstawiały istotne dla studentów informacje dotyczące organizacji i treści kursu, polecanej literatury i narzędzi weryfikacji efektów kształcenia.

W ramach oceny własnej jednostek, przeprowadzono analizę narzędzi weryfikacji efektów kształcenia. Wyniki nie wskazują na poważniejsze uchybienia ani w konstrukcji ani w zawartości testów.

Monitorowanie weryfikacji efektów kształcenia odbywało się także poprzez sprawdzanie poziomu recenzowania prac dyplomowych, zakresu różnicowania ocen z prac dyplomowych i zgodności tematów prac dyplomowanych z obszarami badawczymi promotorów.

Wyniki nie wskazują na poważniejsze uchybienia. Nie stwierdzono również przypadków nieprawidłowego (niezgodnego z zasadami dyplomowania lub wykraczającego poza program studiów) sposobu przeprowadzenia egzaminów dyplomowych.

Na wszystkich kierunkach dokonano również losowej analizy wyników (ocen) studentów w obu sesjach 2017/2018. Analiza nie wykazała poważniejszych nieprawidłowości, żaden z zespołów ani przedstawiciele studentów i doktorantów nie zgłosił przypadku nieprawidłowego (niezgodnego z opisem modułu, sylabusem, regulaminem studiów itp.) sposobu przeprowadzania weryfikacji efektów kształcenia.

Wnioski szczegółowe:

W roku 2017/2018 utrzymała się wyraźna tendencja (odnotowana w poprzednich latach akademickich) do wyboru testu jako narzędzia weryfikującego modułowe efekty kształcenia w przypadku zajęć teoretycznych, przy niewielkiej liczbie narzędzi sprawdzających efekty

kształcenia w formie ustnej. Jest to, jak się wydaje, konsekwencja unikania przez nauczycieli akademickich takiej formy weryfikacji, która nie pozostawia po sobie śladu w postaci dokumentu w formie pisemnej (praca pisemna, wypełniony szablon testu itp.). W przypadku modułów, które nastawione są na przekazywanie umiejętności praktycznych, najczęstszymi formami weryfikacji były projekty, prezentacje i sprawdziany praktyczne.

KZZJK dla kierunku filologia angielska w ocenie własnej jednostki zauważa, że w dokonanej analizie wyników sesji egzaminacyjnych zaobserwowano, iż w przypadku egzaminów z modułu praktyczna nauka języka angielskiego oceny nie zawsze pokrywają się z ocenami uzyskanymi przez studentów na zaliczenie poszczególnych przedmiotów składowych. W ocenach zaliczeń, rozkład ocen w ogromnej większości przypadków jest równomierny z odchyleniem w stronę ocen dobrych (4.0 lub 4.5), zaś w ocenach egzaminacyjnych odchylenie przesunęło się w stronę ocen dostatecznych (3.0 lub 3.5). Może to świadczyć o docenianiu przez wykładowców wysiłków oraz postępów studentów w ocenie semestralnej na zaliczone, jednak rzeczywista kompetencja językowa studentów, oceniana podczas egzaminu jest niższa.

W nielicznych przypadkach zaobserwowano niesymetryczny rozkład ocen z niektórych egzaminów (większość wyników stanowiły oceny dostateczne lub bardzo dobre). Przeprowadzono wyjaśniające rozmowy z osobami prowadzącymi zajęcia, z których średnia ocen wynosiła 5,0 — najczęściej były to ćwiczenia lub wykłady w ramach specjalizacji.

3. Zapewnienie wysokiej jakości kadry dydaktycznej

Za dobór kadry naukowej prowadzącej zajęcia odpowiadają dyrektorzy instytutów lub kierownicy katedr, którym powierzono koordynowanie kształcenia na kierunku. Odpowiednie przygotowanie i wysoką jakość dydaktyki gwarantują prowadzone w jednostkach badania naukowe, które ściśle pokrywają się z obszarem kształcenia prowadzonym na kierunku.

Jednostki prowadzące poszczególne kierunki

- kierunek filologia angielska — Instytut Języka Angielskiego oraz Instytut Kultur i Literatur Anglojęzycznych
- kierunek filologia — Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej i Instytut Filologii Romańskiej i Translatoryki
- kierunek filologia germańska — Instytut Filologii Germańskiej
- kierunek europejskie studia leksykograficzne — Instytut Filologii Germańskiej

- kierunek filologia słowiańska — Instytut Filologii Słowiańskiej
- kierunek filologia klasyczna — Katedra Filologii Klasycznej
- kierunek mediteranistyka — Katedra Filologii Klasycznej
- kierunek sztuka pisania — Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. prof. Ireneusza Opackiego
- kierunek komunikacja promocyjna i kryzysowa — Instytut Języka Polskiego im. prof. Ireny Bajerowej.
- kierunek informacja naukowa i bibliotekoznawstwo — Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej
- kierunek architektura informacji — Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej
- kierunek kulturoznawstwo — Instytut Nauk o Kulturze i Studiów Interdyscyplinarnych
- kierunek kultury mediów — Instytut Nauk o Kulturze i Studiów Interdyscyplinarnych
- kierunek filologia polska — Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. prof. Ireneusza Opackiego, Instytut Języka Polskiego im. prof. Ireny Bajerowej, Katedra Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej, Katedra Literatury Porównawczej i Katedra Międzynarodowych Studiów Polskich
- kierunek międzynarodowe studia polskie — Katedra Międzynarodowych Studiów Polskich
- kierunek antropologia języka i komunikacji — Instytut Języka Polskiego im. prof. Ireny Bajerowej (zniesiony uchwałą nr 196/2018 z dnia 30.01.2018 Senatu UŚ)
- kierunek informacja w instytucjach e-społeczeństwa — Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej (zniesiony uchwałą nr 233/2018 z dnia 24.04.2018 Senatu UŚ)

Do poprowadzenia zajęć wymagających wiedzy specjalistycznej lub wiedzy praktycznej dyrektor instytutu lub kierownik katedry zatrudnia osobę niezwiązaną z uniwersytetem.

Obsada lektoratów z języków obcych poza studiami neofilologicznymi zlecona jest Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych UŚ, natomiast zajęcia z wychowania fizycznego studenci są zobowiązani odbywać w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu UŚ.

a. raport z wyników ankiety oceny zajęć dydaktycznych

W obu semestrach roku akademickiego 2017/2018 odbyła się ankietyzacja oceniająca zajęcia dydaktyczne prowadzone przez pracowników Wydziału Filologicznego. Średnia wszystkich ocen zajęć dydaktycznych na wydziale wyniosła **4,63** (4,56 — w roku akademickim 2016/2017).

Z pracownikami, którzy uzyskali oceny poniżej 3,0 przeprowadzono rozmowy wyjaśniające, dokonawszy uprzednio wnikliwej analizy wyników ankiety. Z innymi wykładowcami, którzy otrzymali relatywnie niską ocenę również przeprowadzono rozmowy wyjaśniające. W sytuacjach budzących jakiekolwiek wątpliwości dokonano dodatkowej ankietyzacji w innych grupach studenckich. W niektórych przypadkach zalecono przeprowadzenie hospitacji zajęć o charakterze kontrolnym i powtórnej ankiety w następnym semestrze. Przekrojowe wyniki ankiet z kilku lat pokazują, że niższe oceny zwykle mają charakter incydentalny i w kolejnych latach ten sam wykładowca oceniany jest wyżej.

Wyniki ankietyzacji wyższe niż średnia wydziału uzyskały:

Katedra Międzynarodowych Studiów Polskich — 4,85;

Katedra Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej — 4,84;

Katedra Filologii Klasycznej — 4,78;

Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. prof. Ireneusza Opackiego — 4,78;

Instytut Filologii Słowiańskiej — 4,71

Instytut Kultur i Literatur Anglojęzycznych — 4,70

Instytut Języka Angielskiego — 4,65

Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej — 4,63;

b. raport z hospitacji zajęć dydaktycznych

W obu semestrach roku akademickiego 2017/2018 przeprowadzono łącznie 111 hospitacji (w roku akademickim 2016/2017 były 116 hospitacje), w tym 89 hospitacji oceniających i 22 doskonalące. Hospitacje doskonalące okazały się szczególnie popularne na kierunkach prowadzonych przez Instytut Języka Polskiego im. Ireny Bajerowej oraz Instytut Nauk o Literaturze im. Ireneusza Opackiego. Oceny z hospitacji kontrolnych spisywano w formie protokołu (hospitacje doskonalące nie wymagają dokumentowania), a formułowane przez hospitującego uwagi i ewentualne zalecenia dyskutowano z hospitowanym.

Wszystkie hospitacje w roku akademickim 2017/2018 oceniono pozytywnie. Hospitowane osoby jasno określały cel zajęć i dobrze panowały nad ich przebiegiem, choć każda z nich wносиła do nich inny typ zaangażowania i kompetencji dydaktycznej.

Odnutowane w protokołach uwagi dotyczyły: ogólnych zastrzeżeń metodycznych, wykorzystania materiałów i pomocy dydaktycznych, słabej komunikatywności i konieczności podnoszenia poziomu interaktywności, spójności tematycznej zajęć i zgodności treści zajęć z sylabusem.

Protokoły z hospitacji uwzględniono podczas okresowej oceny pracowników, rozwiązywaniu problemów zgłaszanych przez studentów oraz przy planowaniu obciążeń dydaktycznych na rok następny.

c. zbiorcze wyniki oceny okresowej pracowników

Ocena kompetencji kadry naukowo-dydaktycznej dokonywana jest na podstawie informacji o działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Nie rzadziej niż raz na dwa lata pracownik naukowo-dydaktyczny poddawany jest okresowej ocenie pracowniczej. Zasady przeprowadzania oceny reguluje Statut Uniwersytetu Śląskiego. Oceny pracownika naukowo-dydaktycznego, dydaktycznego lub naukowego dokonuje komisja powołana przez radę wydziału. Pracownik z tytułem profesora oceniany jest przez komisję powołaną przez rektora UŚ nie rzadziej niż raz na cztery lata.

W ocenie okresowej uwzględnia się: opinię bezpośredniego przełożonego (kierownika zakładu lub kierownika katedry), stosunek pracownika do obowiązków w zakresie kształcenia studentów i doktorantów, postępy w podnoszeniu kwalifikacji oraz dorobek naukowy i dydaktyczny.

Na Wydziale Filologicznym w obu semestrach roku akademickiego 2015/2016 Komisje ds. Oceny Pracowników Naukowo-Dydaktycznych dokonały oceny 78 pracowników. Dorobek naukowo-dydaktyczny oraz działalność organizacyjna 76 pracowników zostały ocenione pozytywnie, dwóch pracowników otrzymało ocenę warunkowo pozytywną.

d. ocena spełnienia wymogów formalnych dotyczących kadry dydaktycznej

Stan osobowy oraz kwalifikacje kadry naukowo-dydaktycznej na wydziale pozwoliły zapewnić minimum kadrowe dla każdego z prowadzonych kierunków.

4. Działania na rzecz zapewniania studentom dydaktycznego, naukowego i materialnego wsparcia w procesie uczenia się

a) Ocena wsparcia dla studentów i doktorantów

- *opieki naukowej, zwłaszcza w ramach prowadzonych seminariów dyplomowych oraz prac projektowych,*

Nie zgłaszano i nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Zespoły kierunkowe raportują prawidłowe funkcjonowanie opieki naukowej na poszczególnych kierunkach.

- *opieki nad poszczególnymi latami studiów i specjalnościami,*

Powszechna jest praktyka wyznaczania opiekunów poszczególnych roczników akademickich na danym kierunku. Na filologii angielskiej opiekunów powołuje się dla poszczególnych specjalności. W IJRiT działają koordynatorzy modułów praktycznej nauki języka. Nie zgłoszono i nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu tego systemu. Zwraca uwagę inicjatyw IFG, gdzie działa „Pogotowie językowe”, w ramach którego wykładowcy udzielają studentom bezpłatnych porad językowych.

Przy poszczególnych jednostkach działają koordynatorzy programu Erasmus+. Funkcje te pełnią następujące osoby:

IBiIN: dr Anna Seweryn

IFG: dr Aleksandra Łyp-Bielecka, dr Grażyna Krupińska

IFS: dr Dorota Gołek-Sepetliwa

IFW: dr Swietłana Biczak, dr Maciej Walczak

IJA: dr Paweł Zakrajewski

IJP: dr hab. prof. UŚ Magdalena Pastuch

IJRiT: dr Andrzej Rabsztyn, dr Cecylia Tatoj, dr Lucyna Marcol-Cacoń

IKiLA: dr Julia Szoltysek, mgr Ewa Wylęzek

INKSi: dr Aneta Głowacka

INoLP: dr hab. Beata Nowacka

KFK: dr hab. prof. UŚ Anna Kucz

KLP: prof. zw. dr hab. Tadeusz Sławek

KMSP: dr hab. prof. UŚ Romuald Cudak

Częsta jest także praktyka organizowania spotkań dla studentów pierwszego roku, zapoznających ich z systemem kształcenia oraz funkcjonowaniem jednostki. Zasluguje ona na szerokie rozpowszechnienie. Ponadto IBiIN organizuje dla studentów roku trzeciego studiów

spotkanie z proponowanymi promotorami prac dyplomowych, a dla studentów mających uzyskać uprawnienia pedagogiczne także zebrania nt. programu i organizacji praktyk pedagogicznych. Podobne zebranie organizowane jest dla studentów przed odbyciem praktyk zawodowych. Zebrania takie odbywają się również na kierunku komunikacja promocyjna i kryzysowa.

Niektóre zespoły kierunkowe, tak jak w poprzednich latach, zwróciły uwagę na niewielkie kompetencje i brak decyzyjności opiekunów lat i związaną z tym zrozumiłą skłonność studentów do interwencji bezpośrednio u władz jednostek.

- *dostępności nauczycieli akademickich na konsultacjach,*

Powszechną praktyką jest wywieszanie informacji o godzinach dyżurów pracowników na tablicach ogłoszeń poszczególnych instytutów oraz zamieszczanie ich na stronach internetowych. Dysponują nimi również pracownicy administracyjni sekretariatów. Nie zgłaszano nieprawidłowości w tym zakresie. Warto podkreślić dyspozycyjność pracowników, częste są bowiem przypadki odbywania dodatkowych konsultacji poza wyznaczonymi godzinami, w czasie dogodnym dla konkretnych studentów.

Należy rozwijać systemy bieżącego informowania o nagłych zmianach, być może z wykorzystaniem poczty elektronicznej lub preferowanych przez studentów serwisów społecznościowych. Przykładem może być tu INKSI, gdzie powiadomienia o odwołaniu dyżurów lub zajęć wysyła się na skrzynki pocztowe poszczególnych lat, lub IJP i KMSP, które podają takie informacje na swym profilu w serwisie Facebook.

- *dostępności pracowników administracyjnych i dydaktyków pełniących funkcje opiekunów specjalnych (w tym zwłaszcza dziekanatów, biblioteki, opiekunów praktyk i projektów dydaktycznych oraz Erasmus Plus),*

Oдноśnie do dziekanatu w budynku przy ul. Grota-Roweckiego 5 studenci postulują otwarcie dla interesantów w środy, a przeniesienia dnia zamknięcia na poniedziałek lub piątek, kiedy to w budynku przebywa mniejsza liczba studentów (w przeciwieństwie właśnie do środy). Wskazano także na brak informacji o bieżących zmianach w godzinach pracy dziekanatu.

W dziekanatach budynku przy pl. Sejmu Śląskiego 1 narasta problem braku przestrzeni na gromadzenie dokumentacji. Przepełnione Archiwum Uniwersytetu nie przejmuje na bieżąco dokumentacji, która zajmuje każdą wolną przestrzeń.

Studenci zgłaszają zastrzeżenia odnośnie do działania uczelnianego biura programu Erasmus, mówiąc o niekompetencji pracowników i trudności w kontakcie w trakcie pobytu za granicą. Sprawa wymaga skonsultowania z kierownikiem biura programu.

Pojawiają się również uwagi dotyczące zajęć prowadzonych przez pracowników Studium Wychowania Fizycznego. Uwagi odnoszą się zarówno do systemu rejestracji na zajęcia, sposobów zaliczenia, a nawet kultury osobistej prowadzących. Sytuacje te – ponieważ podobne uwagi występują już drugi rok z rzędu – wymagają przyjrzenia się przez władze UŚ systemowi prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, koniecznie z udziałem przedstawicieli Samorządu Studenckiego. Możliwości samego Wydziału są w tej materii ograniczone.

- *stopnia wykorzystania oferowanego wsparcia.*

Podnoszona w poprzednich latach kwestia zróżnicowania długości konsultacji w przeciągu roku akademickiego pozostaje problemem aktualnym. Studenci poszukują wsparcia przede wszystkim przed sesją i w jej trakcie, bezcelowe wydaje się zatem utrzymywanie tej samej długości konsultacji oraz stałych godzin w każdym tygodniu. Problem ten poruszano na posiedzeniach Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, zmiany niestety nie udało się przeforsować.

b) Ocena zasobów materialnych wspierających kształcenie

- *infrastruktury dydaktycznej: sal dydaktycznych (w tym laboratoriów komputerowych i specjalistycznych), wyposażenia w środki audiowizualne, dostępu studentów do komputerów poza godzinami zajęć dydaktycznych itp.,*

Wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych w budynku Wydziału przy ul. S. Grota-Roweckiego 5 w Sosnowcu przedstawia się dobrze. W porównaniu z rokiem akademickim 2016/2017 nie zaszły w tym zakresie żadne istotne zmiany. Niestety, również potrzeba wymiany oprogramowania, sygnalizowana w zeszłym roku, staje się jeszcze pilniejsza. Ogólnie rzecz ujmując, oprogramowanie i wyposażenie części pracowni komputerowych jest wyraźnie przestarzałe, co zagraża ciągłości prowadzenia zajęć, lub wręcz uniemożliwia korzystanie ze sprzętu. Problemy te będą szybko się nasilały.

Dwadzieścia trzy sale dydaktyczne są wyposażone w projektory multimedialne, ekrany i nagłośnienie. Wśród nich znajdują się cztery aule (0.1, 0.2, 0.3, 0.51) oddane do dyspozycji wszystkich instytutów. Sale 2.54 i 3.15 wyposażone są w tablice multimedialne. Ponadto

w budynku znajdują się laboratoria i pracownie oddane do współużytkowania wszystkim instytutom:

1.18 Laboratorium językowe (25 stanowisk). Wymagana jest wymiana sprzętu i oprogramowania, szczególnie systemu operacyjnego. Komputery pracują obecnie na przestarzałym i niedostępnym już na rynku systemie operacyjnym Windows XP Pro.

1.21. Pracownia komputerowa (25 stanowisk). Pracownia jest wyposażona w rzutnik.

1.44. Pracownia komputerowa (12 stanowisk). Pracownia jest wyposażona w rzutnik.

1.47. Laboratorium językowe (25 stanowisk). Wymagana jest wymiana sprzętu i oprogramowania. Komputery pracują na przestarzałym systemie operacyjnym Windows XP Pro.

2.19. Laboratorium językowe z oprogramowaniem Melisi (26 stanowisk).

2.52. Laboratorium językowe kabinowe do tłumaczenia symultanicznego (12 stanowisk). Laboratorium było oddane do użytku w 2008 r. W wypadku tego pomieszczenia wymagana jest pilna wymiana sprzętu i oprogramowania, w tym szczególnie systemu operacyjnego. Każda awaria urządzenia, wymagająca ponownej instalacji systemu, skutkuje całkowitym wyłączeniem urządzenia z użytkowania. Obecnie uszkodzone są zasilacze pulpityw studenckich, co uniemożliwia prowadzenie zajęć. Zasilacze są niedostępne na rynku.

2.53. Pracownia komputerowa (25 stanowisk). Sala wyposażona jest w rzutnik.

2.54. Pracownia komputerowa (25 stanowisk). Sala wyposażona jest w tablicę multimedialną i rzutnik¹.

W budynku działa również wypożyczalnia sprzętu multimedialnego, z której każdy pracownik może na potrzeby zajęć wypożyczyć projektor, laptop i nagłośnienie. W budynku dostępna jest uczelniana sieć internetowa, jej zasięg nie pokrywa jednak całej powierzchni gmachu. Sala 1.44 została udostępniona na odpowiedzialność IKiLA studentom kierunku projektowanie rozrywki interaktywnej oraz lokalizacja gier i oprogramowania (SPRINT). Sprzęt komputerowy i pomoce audiowizualne są również na bieżąco zakupywane ze środków własnych. Część instytutów korzysta również z darów instytucji i osób prywatnych.

Zespoły reprezentujące kierunki ulokowane w Sosnowcu zgłaszają szereg konkretnych potrzeb i propozycji związanych z pomieszczeniami i sprzętem:

¹ W oparciu o informacje uzyskane od p. Daniela Młodzika, zastępcy kierownika Działu Administracyjno-Gospodarczego Wydziału.

- potrzeba wyposażenia dodatkowej sali na potrzeby tłumaczenia kabinowego, zakupu przenośnej kabiny oraz słuchawek do tłumaczenia symultanicznego;
- potrzeba wyposażenia dodatkowej sali komputerowej, dostępnej dla pracowników całego Wydziału;
- problem każdorazowego konfigurowania komputerów przenośnych z rzutnikami dostępnymi w danej sali, co skutkuje stratą czasu zajęciowego. Postuluje się wyposażenie możliwie dużej liczby pomieszczeń w stałe stanowiska komputerowe dla prowadzących.

W Budynku przy ul. Grota-Roweckiego 5 kolejny już rok we znaki daje się także brak wystarczającej liczby pomieszczeń dydaktycznych, co uniemożliwia tworzenia optymalnych harmonogramów. Skutkuje to realizowaniem zajęć na filologiach angielskiej i germańskiej (także przez studentów studiów stacjonarnych) do późnych godzin wieczornych, nawet do 21:30. Brak sal skutkuje również nieprzewidywalnością harmonogramu, co jest powodem licznych wniosków o IOS ze strony studentów. Z kolei w IFG i IFS, z powodu braku pomieszczeń dydaktycznych, część zajęć, podobnie jak w roku poprzednim, musiano realizować w gabinetach pracowników. Decyzją Dziekana przedłużono dozwolony czas przebywania w budynku bez pisemnej zgody do 22.30, co było realizacją postulatów zgłaszanych w poprzednim roku. Deficyt pomieszczeń dydaktycznych jest uznawany za najpoważniejszy problem przez większość KZZJK w części sosnowieckiej Wydziału.

Brak jest również wystarczającej liczby krzeseł lub ławek na korytarzach budynku, co zmusza studentów do siedzenia na podłodze, jak również dostosowanych pomieszczeń, w których studenci mogli spędzać czas w przerwach między zajęciami i w trakcie „okienek”.

W roku akademickim 2017/2018 w budynku przy. Pl. Sejmu Śląskiego 1, w związku z decyzją o jego zbyciu, nie prowadzono żadnych remontów pomieszczeń. Ostatnie remonty wykonano we wrześniu 2017 w salach 313 i 314². KFK zgłasza pojedyncze przypadki zwarć w gniazdkach elektrycznych, które wymagają uwagi administracji Wydziału.

W katowickiej części Wydziału jedynie IBiIN dysponuje specjalistycznym zapleczem sprzętowym i oprogramowaniem, co wiąże się bezpośrednio z realizowanymi programami studiów. Instytut ten dysponuje również specjalistycznymi pracownikami:

² W oparciu o informacje udzielone przez p. Wojciecha Maszleja, Kierownika Działu Administracyjno-Gospodarczego Wydziału.

- Pracownia Ochrony Zbiorów Bibliotecznych: wyposażona w stół niskociśnieniowy, aparaty do pomiaru wilgotności powietrza, odporności papieru na zginanie, zakwaszenia papieru, szafy metalowe do zabezpieczenia środków chemicznych oraz niektórych dokumentów, stoły do prezentacji i wykonawstwa niektórych czynności konserwatorskich.
- Pracownia Komputerowa (sala 306): w roku akademickim 2016/2017 r. wyposażona w 15 stanowisk z nowymi komputerami stacjonarnymi, oprogramowanie Windows 10, Microsoft Office Professional 2016, Adobe Photoshop Elements 15, Corel Draw Graphics Suite.
- Pracownia Edytorstwa Komputerowego (sala 422): wyposażona w 26 komputerów z dostępem do profesjonalnego oprogramowania do grafiki rastrowej i DTP.
- Pracownia Edytorstwa Komputerowego (sala 402): wyposażona w 22 komputerów z dostępem do profesjonalnego oprogramowania do grafiki rastrowej i DTP.
- Pracownia Opracowania Zbiorów (sala 315): pomieszczenie do zajęć z formalnego i rzeczowego opracowania zbiorów, a także z przedmiotów wymagających swobodnego dostępu do komputerów. Oprócz przestrzeni do pracy grupowej wyposażona jest w 10 stanowisk komputerowych, sprzęt wymieniono na nowy w roku akademickim 2016/2017.
- Pracownia Digitalizacji Zbiorów (sala 305): wyposażona w 16 stanowisk komputerowych, 4 skanery płaskie oraz profesjonalne oprogramowanie wykorzystywane przy digitalizacji zbiorów i procesie OCR.

IBiIN posiada wersje edukacyjne najpopularniejszych na polskim rynku zautomatyzowanych systemów bibliotecznych: Prolib, Sowa, Mol. Dostęp do nich zapewniony jest z każdej sali komputerowej Instytutu³.

W budynku przy Pl. Sejmu Śląskiego 1 znajdują się poza powyższymi tylko trzy sale dydaktyczno-komputerowe (115, 402, 422). Liczba ta nie uległa zmianie względem roku akademickiego 2016/2017. Pomieszczenia te są jednak wykorzystywane przez konkretne instytuty. W katowickiej części wydziału nie funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu multimedialnego dla potrzeb dydaktycznych. Wobec znacznie większych niż w budynku sosnowieckim braków w wyposażeniu sal, utworzenie takiej wypożyczalni w Katowicach wydaje się szczególnie potrzebne. Ilość sprzętu nie odpowiada potrzebom niektórych jednostek,

³Informacje o zasobach IBiIN pochodzą ze sprawozdania przygotowanego przez Kierunkowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia przy tym Instytucie.

mimo zakupów ze środków własnych. KFK dysponuje jedynie jedną salą z rzutnikiem cyfrowym (sala 105).

Również Sala Rady Wydziału posiada na wyposażeniu projektor multimedialny wraz z instalacją umożliwiającą przesyłanie sygnału za pomocą łącza HDMI lub sieci LAN.

Budynek przy Placu Sejmu Śląskiego ma 90% pokrycia sygnałem WiFi. 80% pokrycia to sygnał ogólnodostępny (sieć EDUROAM), a prawie 90% pokrycia to sygnał sieci wewnętrznej dostępny tylko dla pracowników. W 2018 r. część urządzeń emitujących sygnał WiFi została poddana wymianie na bardziej stabilne i szybsze. Łącznie wymianie poddano 12 urządzeń⁴.

Jak co roku zgłaszano braki w liczbie sal dydaktycznych w budynku przy Pl. Sejmu Śląskiego 1. Braki te wpływają ujemnie na konstruowanie przyjaznego studentom harmonogramu.

- *dostępności pomocy dydaktycznych (podręczników, skryptów, notatek w Internecie i innych),*

Na niektórych kierunkach pewna część literatury jest dostarczana przez samych prowadzących z pominięciem systemu bibliotecznego. Warto by ocenić skalę i przyczyny tego zjawiska.

Udostępnianie pomocy dydaktycznych i kursów przy pomocy platformy e-learningowej Moodle (<http://el.us.edu.pl/wf/>) praktykowane jest w ograniczonym zakresie. W sytuacji powszechnej dostępności internetowych skrzynek pocztowych i dysków wirtualnych sam brak zaangażowania w moodle nie świadczy jednak o rezygnacji przez prowadzących z dostarczania pomocy dydaktycznych drogą elektroniczną.

Liderem kształcenia na odległość jest IBiIN, które oferuje rozbudowane pomoce w 59 pakietach. W IBiIN wyznaczony został także koordynator ds. e-learningu, który czuwa nad prawidłowym przebiegiem tej formy kształcenia.

Instytut Języków Romańskich i Translatoryki oferuje przez moodle aż 81 różnych pakietów materiałów (o 19 mniej niż w roku 2016/2017), nie tak jednak zróżnicowanych jak IBiIN. Znaczną liczbę pomocy dydaktycznych (24, tyle co w roku 2016/2017) oferuje również Instytut Języka Angielskiego. Pozostałe jednostki oferują pojedyncze materiały lub w ogóle nie korzystają z platformy. Zasadniczo na przestrzeni ostatnich trzech lat nie wystąpiły żadne znaczące zmiany. Do platformy nie dołączyły nowe instytuty, a obecne na niej zasadniczo nie

⁴ Dane zapewnił samodzielny informatyk, p. Krzysztof Jawór.

zwiększając swego zaangażowania. Faktem jest natomiast, że bardzo wielu nauczycieli akademickich przysyła studentom materiały za pośrednictwem skrzynek pocztowych bez pośrednictwa platformy. Skłanianie do uczestnictwa w tym systemie, zwłaszcza wobec braku zachęt ze strony władz Uniwersytetu, nie wydaje się potrzebne.

- *wyposażenia bibliotek i czytelni, dostępu do komputerowych baz danych i katalogów w Uczelni i poza nią (liczba woluminów i warunki lokalowe),*

Biblioteka Wydziału Filologicznego w Sosnowcu mieści się przy ul. Żytniej 10. Jej zbiory liczą:

21 6946 woluminów książek,

21 596 woluminów skryptów,

7 349 woluminów czasopism zinwentaryzowanych,

prenumeruje 38 czasopism krajowych i 48 czasopism zagranicznych,

posiada 3577 zarejestrowanych czytelników (stan na koniec II kwartału 2018)⁵.

Dysponuje bazą danych Modern Language Association Bibliography 5.

Studenci mają możliwość korzystania z wypożyczalni i czytelni oraz komputerowych baz danych. Katalog biblioteki dostępny jest on-line. W budynku mieści się również sala wykładowo-konferencyjna wyposażona w projektor, ekran i nagłośnienie. Ponieważ budynek biblioteki nie sąsiaduje z budynkiem Wydziału, w tym ostatnim Biblioteka umieściła podręczny księgozbiór (sala I.24, wyposażona także w dwa ogólnodostępne stanowiska komputerowe). Jest on dostosowany do potrzeb aktualnie prowadzonych zajęć i jego zawartość jest zmienna. Studenci skarżą się na brak w budynku Wydziału dostosowanej czytelni. Na wniosek studentów w roku 2017/2018 godziny pracy biblioteki uległy wydłużeniu. Konieczna jest budowa nowej siedziby Biblioteki w bezpośrednim sąsiedztwie budynku Wydziału.

Biblioteka Wydziału Filologicznego w Katowicach mieści się przy pl. Sejmu Śląskiego 1. Na koniec czwartego kwartału roku 2018 r. jej zbiory liczą ⁶:

141 420 woluminów książek (wzrost o 1703 względem roku poprzedniego),

11 455 woluminów skryptów (bez zmian względem roku poprzedniego),

8 097 woluminów czasopism zinwentaryzowanych (wzrost o 191 względem roku

⁵ Opracowano na podstawie danych otrzymanych od p. Anety Nocuń, Kierownik Biblioteki Wydziału Filologicznego w Sosnowcu.

⁶ Opracowano na podstawie danych otrzymanych od p. Jolanty Lisieckiej — Kierownik Bibliotek i Wydziału Filologicznego w Katowicach.

poprzedniego),

3 dokumenty elektroniczne (bez zmian),

153 egzemplarze zbiorów specjalnych (bez zmian).

Biblioteka dysponuje bazami danych Central and Eastern European Online Library, Modern Language Association Bibliography i JSTOR. Ponadto w lektorium klasycznym dostępna jest baza bibliograficzna *L'Année philologique*. Studenci mają możliwość korzystania z wypożyczalni i czytelni oraz komputerowych baz danych. Katalog biblioteki dostępny jest online.

Biblioteka Wydziałowa w Katowicach posiada wyodrębnione pomieszczenie lektorium klasycznego z zasobem ok. 5 tys. woluminów, ogólnodostępnym stanowiskiem komputerowym i miejscami do pracy dla studentów. W lektorium uruchomiona zastała też wypożyczalnia elektroniczna. Z powodu wysokich cen wydań zagranicznych Lektorium potrzebuje wsparcia finansowego na uzupełnienie księgozbioru.

Przy IBiIN działa Czytelnia i Wypożyczalnia Bibliologiczna z zasobem ok 1 000 woluminów, dwoma stanowiskami komputerowymi i dostępem do Internetu. Pomieszczenie służy także do realizacji prac na potrzeby zajęć grupowych.

Poza zasobem bibliotecznym, niektóre jednostki (IFG, IJP, INKSI, KFK, KMSP) posiadają wewnętrzne księgozbiory, zawierające podstawowe podręczniki czy słowniki. Są one budowane m.in. z wykorzystaniem środków z Funduszu na Rzecz Młodych Naukowców. Wydaje się jednak słuszniejsze, by należały one do zasobu bibliotecznego i były kompletowane z budżetu bibliotek.

- *wyposażenia w sprzęt komputerowy*

W budynku przy pl. Sejmu Śląskiego 1, na parterze budynku, znajdują się cztery ogólnodostępne stanowiska komputerowe. Stanowisk takich brak w budynku przy ul. S. Grota Roweckiego, co jest przedmiotem skarg studentów. Studenci mogą korzystać jedynie ze stanowisk znajdujących się w Bibliotece przy ul. Żytniej 10 lub w jej filii w budynku Wydziału przy ul. S. Grota-Roweckiego 5. W porównaniu z rokiem ubiegłym sytuacja nie uległa zmianie.

- *racjonalności harmonogramów zajęć i organizacji zajęć.*

Braki pomieszczeń w obu budynkach, zwłaszcza jednak w Sosnowcu uniemożliwiają optymalne ułożenie harmonogramów, choć nie zanotowano bezpośrednich skarg studenckich.

Kwestie dopasowania harmonogramów jest jedną z kluczowych spraw poruszanych na corocznych spotkaniach ze studentami poszczególnych kierunków. Zauważa się bardzo powszechne łączenie studiów dziennych z pracą zawodową, stąd na wyróżnienie zasługują działania umożliwiające studentom względnie swobodne kształtowanie harmonogramu, tak jak prowadzona przez INKSI rejestracja w systemie USOSWeb na wszystkie zajęcia. IBiIN praktykuje dyżury harmonogramistów, którzy w trakcie pierwszego tygodnia zajęć zbierają uwagi studentów i pracowników, które mają na celu optymalizację wcześniej przygotowanego harmonogramu.

5. Gromadzenie i udostępnianie informacji o programach i procesie kształcenia

a. Stan wdrożenia Karty kierunku

W porównaniu z rokiem akademickim 2016/2017 nastąpiło dalsze zwiększenie informacji dostępnych za pomocą informatora Karty Kierunku⁷.

Dla cyklu kształcenia 2017/2018 (który należało wprowadzić do czerwca roku akademickiego 2016/2017) na trzecim stopniu edycji (widoczne publicznie w Informatorze Karty Kierunku) znajduje się:

- a. 20 kierunków realizowanych na I stopniu kształcenia w trybie stacjonarnym (o 4 więcej niż w roku 2016/2017). Niewidoczne są:
 - filologia — język rosyjski (podobnie jak w roku poprzednim; karta gotowa w 90%)
 - filologia polska
- b. 8 kierunków realizowanych na I stopniu kształcenia w trybie niestacjonarnym (o 2 więcej niż w roku 2016/2017). Niewidoczne są:
 - kulturoznawstwo (karta opracowana, lecz nie opublikowana)
- c. 16 kierunków realizowanych na II stopniu kształcenia w trybie stacjonarnym (o 2 więcej niż w roku 2016/2017). Niewidoczne są:
 - filologia polska
 - sztuka pisanie (podobnie jak w roku poprzednim)
- d. 9 kierunków realizowanych na II stopniu kształcenia w trybie niestacjonarnym (o 2 więcej niż w roku 2016/2017). Niewidoczne są:
 - kulturoznawstwo (karta opracowana, lecz nie opublikowana)

⁷ <https://informator.us.edu.pl/jednostki/02>

Forma i częściowo zakres informacji podawanych w karcie różnią się między kierunkami, ale z braku ogólnych wytycznych nie należy uważać tego za błąd, a jedynie za specyfikę kierunkową.

Niestety w samym systemie Karty funkcjonują wąskie gardła, niezależne od Wydziału. Kluczowym jest system wprowadzania zmian w Karcie, który nawet w przypadku poprawy literówki wymaga decyzji z poziomu centralnej administracji Uniwersytetu, a następnie ponownego zatwierdzenia, co trwa niekiedy tygodniami, a jednocześnie powoduje usunięcie wszelkich informacji z poziomu ogólnodostępnego serwisu. Kolejną przeszkodą jest niefunkcjonalność wielu elementów systemu i niemożność pracy z poziomu przeglądarki na komputerze domowym. W sprawie tej interweniowali pełnomocnicy dziekana ds. jakości kształcenia, spotykając się jednak z argumentem, że system należy do konsorcjum międzyuniwersyteckiego i z poziomu UŚ nie są możliwe żadne znaczące modyfikacje.

b. Publikowanie sylabusów

Wszystkie kierunki publikują sylabusy zajęć w USOSWeb. Jakkolwiek nadal występują trudności z powszechnym egzekwowaniem tego obowiązku i brak jest danych zbiorczych, to np. filologia angielska osiągnęła w roku akademickim 2017/2018 poziom ok. 95% sylabusów wprowadzonych w terminie do systemu⁸. Na wielu kierunkach wprowadzanie sylabusów jest monitorowane przez wyznaczone do tego osoby, co skutkuje większą skutecznością w egzekwowaniu tego obowiązku. W IJP, INKSI, KMSP i KFK prowadzi się kontrolę nie tylko terminowości wprowadzania sylabusów, ale i ich zawartości, co jest praktyką godną polecenia. Problemem pozostaje natomiast egzekwowanie obowiązku wprowadzania sylabusów przez pracowników spoza danego Instytutu, prowadzących zajęcia zlecone.

Częsta jest również praktyka dostarczania studentom papierowych bądź elektronicznych wersji sylabusów przez prowadzących zajęcia na początku semestru, jak bowiem wynika z rozmów z samymi studentami, wielu z nich nie korzysta w tym zakresie z systemu USOSWeb, a sami prowadzący są rozliczani w trakcie ankietyzowania ze znajomości przez studentów treści zawartych w sylabusach. Dostarczanie sylabusów poza systemem USOSWeb pozostaje zatem nadal praktyczną koniecznością.

⁸Na podstawie deklaracji KZZJK dla kierunku Filologia Angielska;

KMSP stosuje godną polecenia praktykę przygotowywania sylabusów z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem, co umożliwia przede wszystkim uzgodnienie treści pomiędzy prowadzącymi i uniknięcie powtórzeń i braków w wykładanym materiale.

W bieżącym roku nie otrzymano skarg na działanie samego systemu wprowadzania sylabusów elektronicznych, co świadczy o tym, że pracownicy opanowali jego obsługę w stopniu wystarczającym.

c. Publikowanie informacji o organizacji procesu kształcenia

Z zasady dane te publikowane są na stronach katedr i instytutów, oraz, w wymaganym zakresie, w Karcie Kierunku, publicznie dostępnej poprzez Informator Karty Kierunku. Dane dotyczące systemu kształcenia publikowane są na stronie głównej Wydziału i słusznie większość stron umieszcza link przekierowujący. Wykaz stron kierunkowych wraz z zakresem informacji znajduje się poniżej:

kierunek	adres strony	zakres danych związanych z organizacją procesu kształcenia	informacje związane z systemem zapewnienia jakości kształcenia
antropologia języka i komunikacji; komunikacja promocyjna i kryzysowa	http://www.ijp.us.edu.pl/?page_id=7&lang=pl	kierunkowe efekty kształcenia, rygory, plan studiów, program kształcenia, harmonogram zajęć, dyżury wykładowców	brak informacji
informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	http://www.ibin.us.edu.pl/	moduły przedmiotów, plany studiów, harmonogramy zajęć, dyżury pracowników	przekierowanie
filologia (Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej)	http://www.ifw.us.edu.pl/	planu studiów, harmonogramy, dyżury pracowników	krótka informacja i przekierowanie (opisane jednak jako Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia)
filologia (Instytut Języków Romańskich i Translatoryki)	http://romanistyka.us.edu.pl/	kierunkowe efekty kształcenia, plany studiów, harmonogramy zajęć,	przekierowanie
Filologia angielska (Instytut Kultury i Literatur Anglojęzycznych; Instytut Języka Angielskiego)	www.ikila.us.edu.pl ija.us.edu.pl/	kierunkowe efekty kształcenia, opisy modułów kształcenia, plany studiów, harmonogramy zajęć, dyżury pracowników	Zawiera raporty, ale brak przekierowania
filologia germańska	http://ifg.us.edu	Programy studiów, plany	brak informacji

	.pl/	studiów	(strona w przebudowie)
filologia klasyczna; mediteranistyka	http://www.kfk.us.edu.pl/	moduły przedmiotów, plany studiów, dyżury pracowników	brak informacji
filologia polska	www.polonistka.us.edu.pl http://www.inolp.us.edu.pl/index.php	sylabusy przedmiotów, rygory, harmonogramy zajęć	Osobna, dobrze opracowana zakładka dotycząca kierunku, brak jednak przekierowania do strony wydziałowej
filologia słowiańska	http://www.slaw.us.edu.pl/	sylabusy przedmiotów, moduły przedmiotów, kierunkowe efekty kształcenia, plany studiów, rygory, dyżury pracowników	Osobna zakładka dotycząca kierunku, przekierowanie do strony wydziałowej jednak nie działa
kulturoznawstwo kultury mediów	http://inksi.us.edu.pl/	moduły przedmiotów, plany studiów, harmonogramy zajęć, rygory, dyżury pracowników	przekierowanie
międzynarodowe studia polskie	http://www.studiapolskie.us.edu.pl	sylabusy, moduły przedmiotów, plany studiów, harmonogramy zajęć, rygory, dyżury pracowników	Pełna informacja na temat kierunku i przekierowanie (opisane jednak jako Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia)
sztuka pisania	http://www.inolp.us.edu.pl/index.php	program studiów, harmonogramy zajęć, rygory	Osobna, dobrze opracowana zakładka dotycząca kierunku, brak jednak przekierowania do strony wydziałowej

Niektóre kierunki (kulturoznawstwo, kultury mediów, filologia angielska, filologia polska, komunikacja promocyjna i kryzysowa, międzynarodowe studia polskie) publikują informacje związane z organizacją procesu kształcenia także na profilach kierunków w portalu Facebook.

d. Publikowanie informacji o działaniach w ramach SZJK

Informacje dotyczące Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia publikowane są na stronie wydziału po adresem http://www.fil.us.edu.pl/index_jakosc.php

W roku akademickim 2017/2018 strona WZJK została gruntownie przebudowana i uaktualniona. Choć zakładka „jakość kształcenia” nie figuruje na stronie głównej, ale należy jej szukać pod nagłówkiem „studia”, to jest ona łatwa do odnalezienia. Również struktura strony jest czytelna. Zawiera ona na stronie głównej informacje nt. pełnomocników dziekana ds. jakości kształcenia, składu WZJK oraz KZJK, wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Rady Ekspertów i Interesariuszy Zewnętrznych. Na podstronach znajdują się aktualnie obowiązujące akty prawa krajowego, uniwersyteckiego i wydziałowego, sprawozdania z samooceny jednostki w zakresie jakości kształcenia za kolejne lata oraz gotowe do pobrania wzory formularzy używanych w działalności KZZJK.

W roku akademickim 2015/2016 jedynie jedna strona kierunkowa informowała o zagadnieniach związanych z jakością kształcenia. W roku akademickim 2016/2017 informacje takie znalazły się już na siedmiu stronach kierunków. W roku 2017/2018 informacje takie posiada już dziewięć stron kierunkowych (niekiedy jako przekierowania). Kilka kierunków nadal jednak nie zamieszcza tego typu informacji na swych stronach, co należy zmienić.

6. Informacje o najważniejszych przejawach aktywności studentów i doktorantów

- o *działalność organizacji studenckich i doktoranckich (w szczególności kół naukowych)*

Na Wydziale funkcjonują Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego i Wydziałowa Rada Samorządu Doktorantów. Samorzady posiadają przedstawicieli w Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia, trzeba jednak zaznaczyć, że ich przedstawiciele jedynie sporadycznie uczestniczą w pracach zespołu.

W oparciu o informacje dostarczone przez poszczególne jednostki udało się ustalić listę 40 kół, które w roku akademickim 2017/2018 prowadziły faktyczną działalność. Liczba nie zmieniła się względem roku 2016/2017, lecz choć kilka kół zaprzestało działalności, inne pojawiły się na ich miejsce.

Przy Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej:

1. Koło Naukowe Infologów

Przy Instytucie Filologii Germańskiej:

2. Koło Naukowe Germanistów

3. Koło Naukowe Sympatyków Języka i Kultury Szwecji

4. Internetowe Koło Filmowe

Przy Instytucie Filologii Słowiańskiej:

5. Koło Naukowe Sławistów Światowid

Przy Instytucie Filologii Wchodniosłowiańskiej:

6. KN Rusycystów „Rosyjska Ruletka”.

Przy Instytutach Języka Angielskiego oraz Kultury i Literatury Angielskiej:

7. Koło Naukowe Arabistów

8. Koła Naukowego Indologów UŚ „Samsara”

9. Studenckie Koło Naukowe "DevProper"

10. Studenckie Koło Naukowe Kanadystów

Przy Instytucie Kultury i Literatury Angielskiej działają ponadto centra badawcze angażujące studentów:

11. Centrum Studiów Kanadyjskich

12. Centrum Badań Narracji Interaktywnych

13. Filologiczny Zespół Badawczy BESTO

14. Gender Studies Centre

15. Wydziałowy Zespół Badawczy “Theatrum”

Przy Instytucie Języka Polskiego im. I. Bajerowej

16. Koło Kultury Języka Polskiego

17. Studenckie Koło Naukowe Językoznawców (sekcje: historycznojęzykowa i współczesnego języka polskiego)

18. Studenckie Koło Naukowe „Komunikator”

Przy Instytucie Języków Romańskich i Translatoryki:

19. El Mundo Hispano

20. Koło Naukowe Studentów Języków Romańskich

21. Studenckie Romanistyczne Koło Literaturoznawcze AssoSosno

Przy Instytucie Nauk o Kulturze i Studiów Interdyscyplinarnych:

22. Koło Naukowe Antropologii Literatury

23. Studenckie Koło Naukowe Badaczy Kultury Popularnej Matriks

24. Studenckie Koło Naukowe Estetyków

25. Studenckie Koło Naukowe Filmoznawców „Kinotok”

26. Koło Naukowe Filozofii Kultury

27. Studenckie Koło Naukowe Folkloroznawców

28. Studenckie Fotograficzne Koło Naukowe

29. Studenckie Koło Naukowe Komunikacji Kulturowej

30. Studenckie Koło Naukowe Kulturoznawców

31. Studenckie Koło Naukowe Teatrológów

Przy Instytucie Nauk o Literaturze Polskiej im. I. Opackiego:

32. Koło Teorii Literatury

33. Studenckie Koło Romantyzmu

34. Przy Katedrze Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej

35. Polonistyczne Koło Naukowe „Bakałarz”

Przy Katedrze Filologii Klasycznej:

36. Koło Młodych Klasyków

Przy Katedrze Międzynarodowych Studiów Polskich

37. Koło Naukowe „Wieża Babel”;

Na Wydziale działa także Koła naukowe zrzeszające doktorantów:

38. H/Story. Koło Naukowe Doktorantów przy Instytucie Kultur i Literatur Anglojęzycznych Uniwersytetu Śląskiego

39. Koło Naukowe Doktorantów Językoznawstwa

40. Koło Naukowe Doktorantów Kulturoznawstwa

Koła naukowe i szczególnie studenci Wydziału biorą aktywny udział również w działaniach popularyzujących naukę, oraz inicjatywach edukacyjnych, kulturalnych charytatywnych (szczegółowa dokumentacja na stronach i profilach społecznościowych poszczególnych kół) w tym szczególnie

XIV Śląski Festiwalu Nauki (26.03.2017)

Dniu Otwartym Wydziału Filologicznego (27.09.2017)

Na uwagę zasługuje organizacja konferencji naukowych:

XI Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Kół Naukowych Bibliotekoznawców, zatytułowana: *Ochrona i bezpieczeństwo zasobów archiwalnych, bibliotecznych, muzealnych, galerii i innych instytucji kultury i nauki — dawniej i dziś.*

- Seminarium *Oberschlesien und die deutsch-polnische Nachbarschaft* (maj 2018) realizowane przez studentów filologii germańskiej współorganizowane wraz ze studentami z Hamburga pod patronatem Konrad-Adenauer-Stiftung
- Międzynarodowej Konferencji Magistrantów organizowana przez Koło Naukowe „Wieża Babel” przy KMSP (10 maja 2018).

Oraz działalność wydawnicza, obejmująca także czasopisma:

- Czasopismo ReVue (IJRiT), czasopismo punktowe
- VITAMIN.DE (IFG), gazeta studencka

○ *udział studentów i doktorantów w badaniach prowadzonych w jednostce,*

W obszarze tym nie prowadzi się wykazów, poniższe informacje mają zatem charakter niesystematyczny.

W INKSI w dwóch projektach finansowanych przez NCN jednym w ramach NPRH doktoranci Wydziału zatrudnieni znaleźli zatrudnienia jako wykonawcy.

Student Kamil Krakowiecki był zaangażowany w prowadzenie badań w Zakładzie Językoznawstwa Historycznego pod kierunkiem prof. dr. hab. Rafała Molenckiego (IJA). Studentka Ewa Cieślicka była zaangażowana w prowadzenie badań fonetycznych pod kierunkiem dr. hab. Arkadiusza Rojczyka (IJA).

INKSI angażuje doktorantów w cały szereg działań badawczych kierowanych przez swoich pracowników, w tym konferencje naukowe i publikacje. Z kolei IJP w dniach 16–17 maja zorganizował sympozjum „Ekshumacje – literatura dawna i współczesna”, którego celem było podzielenie się zainteresowaniami badawczymi i wynikami badań oraz integracja środowisk doktorantów i pracowników naukowych.

Doktoranci prowadzą badania własne przy wparciu ze środków Funduszu dla Młodych Naukowców i Doktorantów, uczestniczą także w badaniach prowadzonych w jednostkach.

○ *nagrody, wyróżnienia i stypendia zewnętrzne uzyskane przez studentów i doktorantów,*

W obszarze tym nie prowadzi się rejestru, poniższe informacje mają zatem charakter niesystematyczny.

Stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia w roku akademickim 2017/2018 otrzymała jedna studentka Wydziału na piętnaścioro wyróżnionych studentów UŚ: Ilona Chylińska (filologia polska). W latach 2015/2016 i 2016/2017 było to dwoje studentów. Wyróżniony nie został żaden z doktorantów Wydziału. Wśród stypendystów znalazło się ogółem troje doktorantów UŚ⁹. Warto zachęcić wybitnych studentów i doktorantów do aplikowania o to wyróżnienie.

⁹<https://www.us.edu.pl/studenci-i-doktoranci-us-laureatami-stypendiow-ministra-nauki-i-szkolnictwa-wyzszego-za-wybitne-osia>

Wyróżnienia JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego w roku akademickim 2017/2018 uzyskało dwoje (na dziewięć osób ogółem) studentów Wydziału: Karolina Donosiewicz (Informacja w instytucjach e-społeczeństwa); Adrianna Noszczyk (kultury mediów). W roku poprzednim wyróżnionych było troje studentów Wydziału (na piętnaście osób ogółem).

Wyróżnienia uzyskało również aż pięć osób (na ogółem osiemnaście osób) doktorantów Wydziału: mgr Christian Jakob Altmann, mgr Agnieszka Loska, mgr Dorota Lipińska, mgr Miłosz Markiewicz, mgr Agnieszka Wójtowicz-Zajac. W ubiegłym roku wyróżnienie to otrzymał tylko jeden doktorant Wydziału (na trzynaście nagrodzonych ogółem). Ponadto doktorantka Wydziału, mgr Dorota Lipińska zwyciężyła w ogólnouczelnianym plebiscycie Uniwersytetu Śląskiego, otrzymując tytuł „Doktoranta Roku” 2017/2018¹⁰.

Reprezentacja Wydziału w grupie nagrodzonych jest znaczna, nawet wzięwszy pod uwagę liczbę studentów Wydziału, i ukazuje potencjał studentów i doktorantów na tle całego Uniwersytetu. Należy w dalszym ciągu informować i zachęcać studentów i doktorantów do starania się o wyróżnienie.

Ponadto to grant Rektora UŚ: Iga Stępień (INKSI) na organizację projektu edukacyjno-badawczego *Station to Station. Niezależne kino Estonii*.

Inne nagrody i wyróżnienia

- Elżbieta Rychwalska (kultury mediów) wraz z pozostałymi członkiniami Al Pari Quartet; artystyczne stypendium polsko-niemieckiej Fundacji Hansa i Eugenii Jutting.
- Mgr Dorota Hamerlok (filologia polska); II nagrodę w kategorii językoznawczej za rozprawę „Rozwój słownictwa opartego na rdzeniu prasłowiańskim *tek- w polszczyźnie” w Ogólnopolskim Konkursie im. Czesława Zgorzelskiego na najlepszą polonistyczną pracę magisterską.

o udział studentów i doktorantów w programach wymiany krajowej i międzynarodowej.

W roku akademickim 2017/2018 w ramach studiów i praktyk programu Erasmus+ wyjechała za granicę lub przyjechała z zagranicy na Wydział znaczna liczba studentów. Dokładne liczby (obejmujące łącznie studia licencjackie, magisterskie i doktoranckie) znajdują

¹⁰ <http://student.us.edu.pl/wyroznieni-w-x-edycji>; <https://www.us.edu.pl/studentka-oraz-doktorantka-roku>

się poniżej¹¹:

Jednostka	Wyjazdy	Przyjazdy ¹²
Instytut Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej	0	0
Instytut Filologii Germańskiej	7	2
Instytut Filologii Słowiańskiej	4	3
Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej	4	20 (w tym jeden doktorant)
Instytut Języka Angielskiego	16	67
Instytut Języka Polskiego	3 (w tym jeden doktorant)	0
Instytut Języków Romańskich i Translatoryki	30	16
Instytut Kultur i Literatur Anglojęzycznych	7 (w tym jeden doktorant)	21 (w tym jeden doktorant)
Instytut Nauk o Kulturze i Studiów Interdyscyplinarnych	1	1
Instytut Nauk o Literaturze Polskiej	1	0
Katedra Filologii Klasycznej	2	0
Katedra Literatury Porównawczej	1 (doktorant)	0
Katedra Międzynarodowych Studiów Polskich	9	11
Łącznie	85	141

Liczba wyjazdów studentów Wydziału znacząco spadła porównaniu z latami 2015/2016 i 2016/2017 (odpowiednio 105 i 127 osób), znacząco wzrosła jednak liczba przyjeżdżających studentów (w roku 2015/2016 — 60 osób; w roku 2016/2017 — 93 osoby). Na przyrost ten w

¹¹Opracowanie na podstawie danych przygotowanych przez p. Jarosława Gąsiora — kierownika biura Biuro Programu Erasmus+ KA1

¹² Ujęte zostały jedynie przyjazdy w celu odbycia studiów, biuro programu Erasmus+ nie prowadzi zbiorczej ewidencji przyjazdów w celu odbycia praktyk

dużej mierze składa się wzrost liczby przyjeżdżających do IJA.

W poszczególnych jednostkach miały miejsce również pobyty studentów zagranicznych w oparciu o umowy bilateralne i międzyinstytucjonalne, brak jednak zbiorczej ewidencji dla tego typu wymian.

W roku akademickim 2017/2018 w programie wymiany wewnątrz krajowej MOST wzięło udział troje studentów Wydziału (w roku akademickim 2016/2017 dwoje):

IJA: 2 osoby (Uniwersytet Wrocławski)

INKSI: 1 osoba (Uniwersytet Jagielloński)

Na Wydział przyjechały w ramach programu MOST trzy osoby (w roku akademickim 2016/2017 jedna), wszystkie podjęły studia w IJRiT

Katolicki Uniwersytet Lubelski: 1 osoba (IJRiT)

Uniwersytet Szczeciński: 1 osoba (IJRiT)

Uniwersytet warszawski: 1 osoba (IJRiT)¹³

Ponadto:

- Trzydziestu studentów filologii angielskiej ze specjalności tłumaczeniowej z językiem chińskim wyjechało w ramach umowy bilateralnej na studia do Chin.
- Studenci filologii germańskiej uczestniczyli w seminarium w Haus Schlesien w Königswinter („Schlesische Begegnungen”) oraz w seminariach DAAD w Niemczech, w których uczestniczą na zasadzie grantu stypendialnego.
- IFG przeprowadzał wymiany nauczycieli akademickich i studentów z Uniwersytetem Iwana Franki w Żytomierzu (Ukraina)

7. Dobre praktyki jednostki w zakresie jakości kształcenia

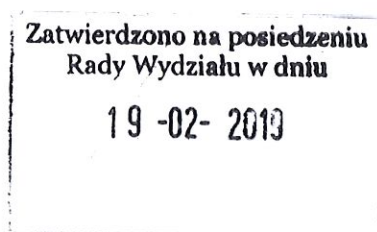
Poniższe praktyki zasługują na szczególne wyróżnienie i upowszechnienie:

- Udostępnianie studentom informacji na temat konferencji naukowych, stypendiów i możliwości wyjazdów (IJA, IJiKA, IJP).
- Monitorowanie realizacji obowiązku wprowadzenia sylabusów do USOSWeb przez dyrektorów ds. dydaktycznych lub inne wskazane osoby (IJA, INKSI); niekiedy również kontrola zawartości sylabusów (IBiIN, IJP, KMSP, KFK).
- Wysyłanie powiadomień o odwołaniu zajęć lub dyżurów na adresy e-mailowe

¹³ W oparciu o informacje uzyskane od p. Ewy Lipskiej z Działu Kształcenia UŚ.

poszczególnych lat studiów (INKSI) lub inne metody natychmiastowego powiadamiania.

- Dyżury pracowników przygotowujących harmonogramy zajęć w pierwszy tydzień każdego semestru, mające na celu zebranie uwag studentów i pracowników celem optymalizacji harmonogramu (IBiIN, IJP, INoLP)

DZIEKAN
Wydziału Filologicznego
prof. zw. dr hab. Krzysztof Jarosz